

ORGANISATIE-ASSISTENTIE 3DE GRAAD BSO SPECIALISATIEJAAR

LEERPLAN SECUNDAIR ONDERWIJS

VVKSO – BRUSSEL D/2014/7841/036

Vervangt D/2010/7841/051 vanaf 1 september 2014

Vlaams Verbond van het Katholiek Secundair Onderwijs
Guimardstraat 1, 1040 Brussel

Inhoud

1	Studierichtingsprofiel.....	4
1.1	Situering van de studierichting	4
1.2	Beginsituatie	4
1.3	Wat na het specialisatiejaar?.....	4
1.4	Competenties/algemene doelstellingen	5
1.5	Context	5
1.6	Structuur van de studierichting	7
2	Visie op leren	8
2.1	Groeilijn 2 ^{de} graad – specialisatiejaar	8
2.2	Groeilijn Organisatiehulp - Organisatieassistentie.....	8
3	Christelijk mensbeeld.....	10
4	Leerplandoelstellingen	11
4.1	Verplichte algemene module.....	13
4.2	Keuzemodules.....	35
5	Minimale materiële vereisten	76
5.1	Infrastructuur.....	76
5.2	Didactisch materiaal/uitrusting.....	76
6	Geïntegreerde Proef	78
7	Stage en lessen in andere opleidingsinstellingen	78
8	Bibliografie	79
	Bijlagen.....	80

Lessentabel

Voor de lessentabel verwijzen we naar de website van het VVKSO.

Zie www.vvkso.be > lessentabellen > 3de graad > bso > specialisatiejaar > Organisatie-assistentie.

1 Studierichtingsprofiel

1.1 Beginsituatie

Leerlingen dienen te beantwoorden aan de instapvereisten van het specialisatiejaar.

De 3de graad Organisatiehulp vormt de meest logische onderbouw voor het specialisatiejaar Organisatie-assistentie. In deze derde graad bereikten alle leerlingen de beroepskwalificatie logistiek assistent in ziekenhuizen en zorginstellingen. Bijkomend werkte men in de school rond minstens één 1 bijkomende competentie naar keuze (zie 1.4).

Daarnaast stromen in Organisatie-assistentie vaak leerlingen in vanuit heel verschillende studierichtingen. Deze leerlingen moeten in Organisatie-assistentie de beroepskwalificatie logistiek assistent in ziekenhuizen en zorginstellingen behalen (erkende beroepskwalificatie volgens KB 17 juni 2007 en Ministerieel besluit van 25-05-2007).

1.2 Situering van de studierichting

Leerlingen leren in Organisatie-assistentie functioneren als logistieke medewerker binnen meerdere settings. Aan het einde van de studierichting behalen leerlingen minstens één, mogelijks meerdere beroepskwalificaties.

De algemene module (AD1-AD4) vormt de **onderbouw voor alle competenties**. De leerplandoelstellingen worden uitgeschreven in functie van het functioneren in complexe situaties en in functie van een hoger beheersingsniveau dan in Organisatiehulp. Ongeacht de competentie(s) die de school aanbiedt, draagt dit immers bij tot de persoonlijkheidsvorming van elke leerling. Op deze wijze bereiden we leerlingen verder voor op het functioneren in het dagelijks leven en als toekomstig werknemer op de arbeidsmarkt. Binnen het specialisatiejaar geven we leerlingen ook de kans (uitbreiding) om te werken rond het coördineren van een kleine groep medewerkers.

In het leerplan Organisatie-assistentie worden dezelfde competenties (C1-C5) opgenomen als in het leerplan Organisatiehulp. Afhankelijk van de situatie van de school kiest de school in het specialisatiejaar opnieuw zelf voor het werken rond (een) bepaalde competentie(s):

- Wanneer scholen kiezen om met leerlingen opnieuw te werken rond de competenties C1 en C2 (omschrijving zie 1.4), leren leerlingen functioneren in complexe situaties (in Organisatiehulp betrof het enkel eenvoudige situaties: zie 1.5).
- Scholen kunnen ook kiezen om met leerlingen (al dan niet opnieuw) te werken rond de competenties C3, C4 of C5 functioneren leerlingen in eenvoudige situaties (in combinatie met de algemene module: hoger beheersingsniveau: zie 1.5).
- Wanneer scholen een instroom hebben van leerlingen die niet uit Organisatiehulp komen, moet men kiezen voor het werken rond de competentie 'werken als logistiek assistent in ziekenhuizen en zorginstellingen' (C1).

1.3 Wat na het specialisatiejaar?

Op de arbeidsmarkt:

- Werken als logistiek assistent in zorginstellingen (erkende beroepskwalificatie volgens KB 17 juni 2007 en Ministerieel besluit van 25-05-2007).
- Leerlingen die de competentie C2 bereiken, kunnen werken als huishoudhulp.
- Leerlingen die de competentie C5 bereiken, zijn voorbereid op het werken als schoonmaker.
- Voor de scholen die kiezen voor C3 of C4 of C5 is het – afhankelijk van de setting waar de leerling stage loopt – mogelijk dat de leerling beantwoordt aan een profiel of standaard bv. binnen het domein van de textielverzorging. We verwijzen hiervoor naar het servicedocument bij het leerplan.

1.4 Competenties/algemene doelstellingen

1.4.1 Competenties^{*1}

- C1 Als logistiek assistent werken in ziekenhuizen en/of andere zorg- en opvanginstellingen (*verplicht voor leerlingen die niet instromen vanuit Organisatiehulp*).
- C2 Als logistiek medewerker werken in de indirecte zorg (kleinhuishouding).
- C3 Als logistiek medewerker werken in de voedingsdienst.
- C4 Als logistiek medewerker werken in de linnendienst.
- C5 Als logistiek medewerker werken in de onderhoudsdienst.

1.4.2 Algemene doelstellingen

- AD1 Binnen een welomschreven opdracht* kwaliteitsbewust handelen.
- AD2 Binnen een welomschreven opdracht agogisch handelen en mondeling en schriftelijk communiceren.
- AD3 Binnen een welomschreven opdracht in team en in een organisatie werken.
- AD4 Oriënteren op beroepen en voorbereiden op werken (of verder studeren) en levenslang leren.

1.5 Context

1.5.1 Eenvoudige tot complexe situaties

In de derde graad lag de nadruk op het functioneren in eenvoudige situaties.

In het specialisatiejaar verdiept men de vaardigheden voor het werken in eenvoudige situaties en ligt de nadruk op het op het functioneren in eenvoudige situaties tot complexe situaties. Een combinatie van de situatie waarbinnen leerlingen werken de aard van de opdrachten die leerlingen uitvoeren en de mate van verantwoordelijkheid die ze dragen, bepalen de complexiteit van de situatie. Het is afhankelijk van de competenties waarrond men werkt of het functioneren in complexe situaties relevant is:

Situaties

AD1 tot 4 in combinatie met **complexe situaties**:

C1 Werken als logistiek assistent in ziekenhuizen en zorginstellingen:

De plaats waar de logistiek medewerker wordt ingezet kan de complexiteit van de situatie verhogen. We denken daarbij aan het functioneren op een afdeling in een ziekenhuis of op het functioneren binnen bepaalde specifieke diensten: sterilisatie, mortuarium,...

C2 Werken als logistiek medewerker in kleinhuishouding:

De doelgroep waarbij de logistiek medewerker functioneert kan de complexiteit van de situatie verhogen. Denken we daarbij aan het werken voor gebruikers met specifieke zorgbehoeften.

---

¹ Woorden met een asterisk worden verklaard in een woordenlijst achteraan in het leerplan.

EN/OF:

AD1 tot 4 in combinatie met **eenvoudige situaties**:

C3 **Werken als logistiek medewerker in de voedingsdienst.**

C4 **Werken als logistiek medewerker in de linnendienst.**

C5 **Werken als logistiek medewerker in de onderhoudsdienst.**

Aard van de opdrachten/handelingen

Om de competenties/algemene doelstellingen te bereiken voeren leerlingen opdrachten/handelingen uit:

- die meervoudig van aard zijn en weinig risico met zich meebrengen (toepassen van routines en procedures en combinaties ervan);
- volgens duidelijke instructies;
- op basis van een door anderen opgesteld werkplan;
- waarbij ze zelf een werkplan opstellen voor een kleine groep medewerkers (U).
- waarbij de zorg wordt afgestemd op de gebruiker en zijn sociale omgeving en op de situatie (belang van transfer).
- in een organisatie, in een team.

Mate van verantwoordelijkheid

Bij het bereiken van de competenties/algemene doelstellingen werken leerlingen onder verwijderd toezicht² van een verantwoordelijke (groei van directe begeleiding naar werken onder verwijderd toezicht):

- hij/zij signaleert veranderingen en meldt deze aan de leidinggevende/verantwoordelijke;
- hij/zij weet wanneer hij/zij hulp moet inroepen - bij problemen of in gevallen van twijfel – en vraagt om hulp;
- hij/zij rapporteert aan de leidinggevende over de gebruiker, de eigen werkzaamheden en eigen evaluaties;
- hij/zij coördineert een kleine groep medewerkers (U).

1.5.2 Settings

Competentie 1:	ziekenhuizen, zorg- en opvanginstellingen
Competentie 2:	diensten voor gezinszorg, particulieren, enz.
Competentie 3:	instellingen (zorg-, opvang-, vormings-, onderwijs-), bedrijven, vakantiecentra, kleine horeca, voedingszaken, gelegenheidszorg, enz.
Competentie 4:	zorg- en opvanginstellingen, verblijfsinstellingen (interne linnendiensten); bedrijven textielverzorging waaronder o.a. wasserijen, enz.
Competentie 5:	instellingen (zorg-, opvang-, vormings-, onderwijs-), bedrijven (interne diensten), schoonmaakbedrijven (externe diensten)

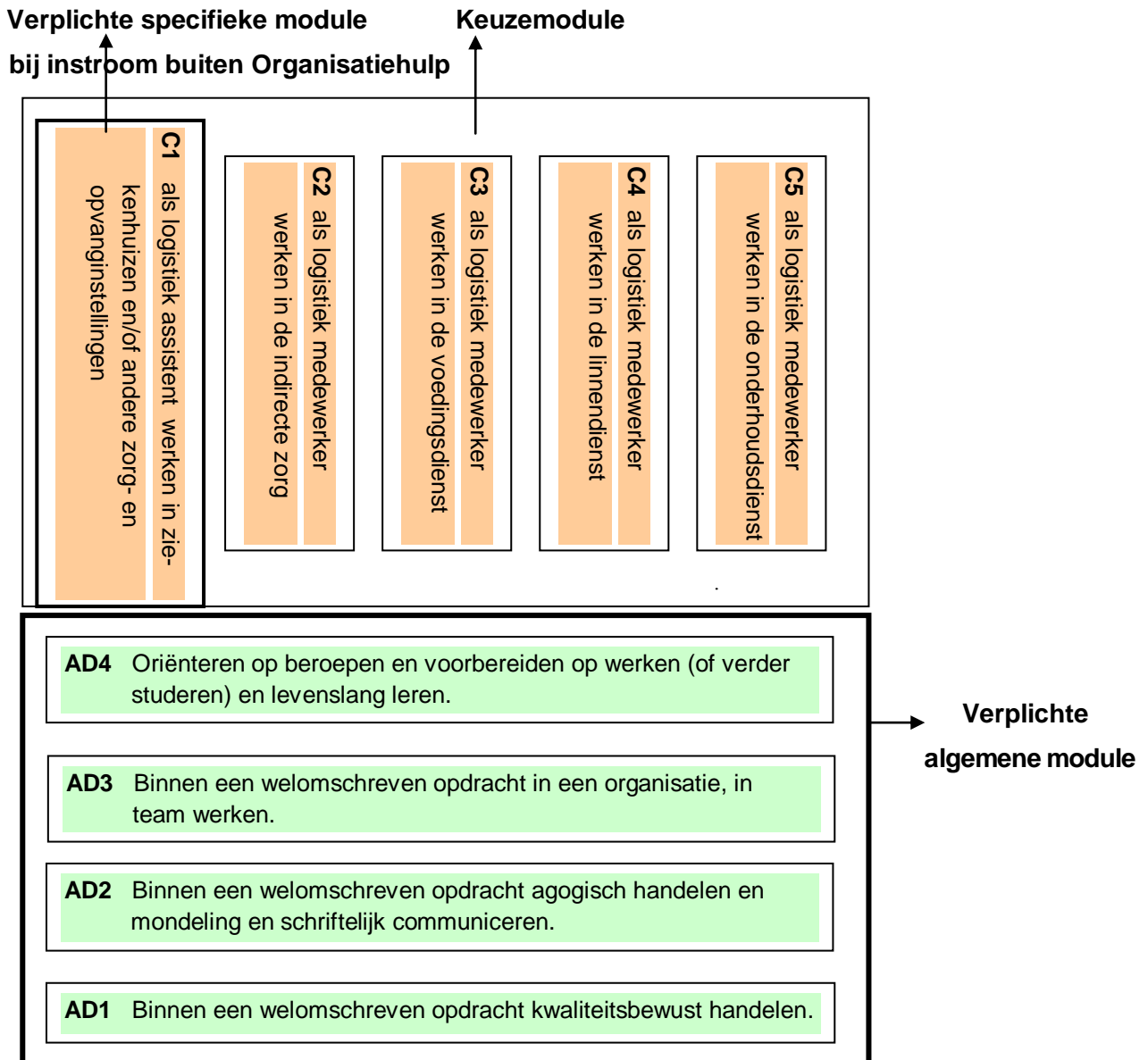
---

² Omschrijving; zie punt 7 Stage p. 78.

1.6 Structuur van de studierichting

De studierichting bestaat uit een verplichte Algemene module (Algemene doelstellingen 1, 2, 3 en 4) en de keuzegedeelte. In het keuzegedeelte kiest de school voor **minstens 1** competentie (**les + stage**).

Visuele voorstelling:

2 Visie op leren

Dit leerplan wil groei, leren in samenhang en het handelen centraal stellen.

We kozen er voor één leerplan uit te schrijven voor het beroepsgericht gedeelte in zijn geheel. Een geïntegreerd leerplan houdt in dat er geen onderverdelingen zijn volgens vakken. Dit betekent dus geen afzonderlijke leerplanonderdelen voor stage, praktijk voeding, praktijk of theorie verzorging (in functie van C1), enz. De leerplandoelstellingen worden zodanig aangeboden dat theorie en praktijk als een geheel worden ervaren. Zo wordt het mogelijk om te streven naar een optimale transfer van 'het geleerde en ingeoeffende op school' naar de praktijk tijdens het werkplekleren/stage (i.c. de verschillende settings).

In het servicedocument bij het leerplan duiden we de uitgangspunten en suggereren we aantal wenken (pedagogisch-didactische wenken) om met dit leerplan te werken binnen de school.

2.1 Groeilijn 2de graad - specialisatiejaar

Leerlingen groeien, doorheen hun leertraject naar het specialisatiejaar toe, uit tot competente personen en beroepsbeoefenaars. We kunnen deze continue groei naar het einde van het leertraject toe en dus ook de relatie tussen het leerplan van de 3de graad en het leerplan van het specialisatiejaar, als volgt voorstellen:

2.2 Groeilijn Organisatiehulp – Organisatie-assistentie

Derde graad Organisatiehulp	Specialisatiejaar Organisatie-assistentie
Competenties	Competenties
C1 Als logistiek assistent werken in ziekenhuizen en/of andere zorg- en opvanginstellingen (<i>verplicht</i>).	C1 Als logistiek assistent werken in ziekenhuizen en/of andere zorg- en opvanginstellingen (<i>verplicht voor jongeren die niet instromen vanuit Organisatiehulp</i>).

C2 Als logistiek medewerker werken in de indirecte zorg (<i>optioneel</i>).	C2 Als logistiek medewerker werken in de indirecte zorg (<i>optioneel</i>).
C3 Als logistiek medewerker werken in de voedingsdienst (<i>optioneel</i>).	C3 Als logistiek medewerker werken in de voedingsdienst (<i>optioneel</i>).
C4 Als logistiek medewerker werken in de linnendienst (<i>optioneel</i>).	C4 Als logistiek medewerker werken in de linnendienst (<i>optioneel</i>).
C5 Als logistiek medewerker werken in de onderhoudsdienst (<i>optioneel</i>).	C5 Als logistiek medewerker werken in de onderhoudsdienst (<i>optioneel</i>).
Algemene doelstellingen	Algemene doelstellingen
AD1 Binnen een welomschreven opdracht kwaliteitsbewust handelen.	AD1 Binnen een welomschreven opdracht kwaliteitsbewust handelen.
AD2 Binnen een welomschreven opdracht mondeling (in een 1-1 relatie) en schriftelijk communiceren.	AD2 Binnen een welomschreven opdracht agogisch handelen en mondeling en schriftelijk communiceren.
AD3 Binnen een welomschreven opdracht in team en in een organisatie werken.	AD3 Binnen een welomschreven opdracht in team en in een organisatie werken.
AD4 Oriënteren op beroepen en voorbereiden op verder studeren of werken.	AD4 Oriënteren op beroepen en voorbereiden op werken (of verder studeren) en levenslang leren.
Context: <i>Eenvoudige situaties</i>	Context: <i>Eenvoudige tot complexe situaties (C1 en C2)</i> <i>Eenvoudige situaties (C3 – C5)</i>
<u>Opdrachten</u> Om de competenties/algemene doelstellingen te bereiken, voeren leerlingen opdrachten/handelingen uit: <ul style="list-style-type: none"> • die eenvoudig zijn en weinig risico met zich meebrengen (toepassen van routines en procedures); • volgens duidelijke instructies; • op basis van een door anderen opgesteld werkplan; • in een organisatie, in een team. 	<u>Opdrachten</u> Om de competenties/algemene doelstellingen te bereiken, voeren leerlingen opdrachten/handelingen uit: <ul style="list-style-type: none"> • die meervoudig van aard zijn en weinig risico met zich meebrengen (toepassen van routines en procedures en combinaties ervan); • volgens duidelijke instructies; • op basis van een door anderen opgesteld werkplan; • waarbij ze zelf een werkplan opstellen voor een kleine groep medewerkers (U). • waarbij de zorg wordt afgestemd op de gebruiker en zijn sociale omgeving en op de situatie (belang van transfer). • in een organisatie, in een team.
<u>Mate van verantwoordelijkheid</u> Bij het bereiken van de competenties/algemene doelstellingen werken leerlingen onder verwijderd toezicht van een verantwoordelijke (groei van di-	<u>Mate van verantwoordelijkheid</u> Bij het bereiken van de competenties/algemene doelstellingen werken leerlingen onder verwijderd toezicht van een verantwoordelijke (groei van directe begeleiding naar verwijderd toezicht):

<p>recte begeleiding naar verwijderd toezicht):</p> <ul style="list-style-type: none"> • hij/zij signaleert veranderingen en meldt deze aan de leidinggevende/verantwoordelijke; • hij/zij weet wanneer hij/zij hulp moet invoeren - bij problemen of in gevallen van twijfel -- en vraagt om hulp; • hij/zij rapporteert aan de leidinggevende over de werkzaamheden en evaluaties; • in meer complexe situaties werkt hij/zij onder de verantwoordelijkheid van een werknemer/mentor en assisteert hij/zij deze (= onder directe begeleiding). 	<ul style="list-style-type: none"> • hij/zij signaleert veranderingen en meldt deze aan de leidinggevende/verantwoordelijke; • hij/zij weet wanneer hij/zij hulp moet invoeren - bij problemen of in gevallen van twijfel -- en vraagt om hulp; • hij/zij rapporteert aan de leidinggevende over de gebruiker, de eigen werkzaamheden en evaluaties; • hij/zij coördineert een kleine groep medewerkers (U).
--	--

3 Christelijk mensbeeld

Ons onderwijs streeft de vorming van de totale persoon na waarbij het christelijke mensbeeld centraal staat. Onderstaande waarden zijn dan ook altijd na te streven tijdens alle handelingen:

- respect voor de medemens;
- solidariteit;
- zorg voor milieu en leven;
- respectvol omgaan met eigen geloof, anders gelovigen en niet gelovigen;
- vanuit eigen spiritualiteit omgaan met ethische problemen.

In de studierichting Organisatie-assistentie willen we leerlingen vanuit de keuze voor een christelijke mensvisie helpen uitgroeien tot mensen die - als persoon én als toekomstig beroepsuitoefenaar - in verbondenheid en op een verantwoordelijke wijze in het leven staan.

Vanuit de beginsituatie van leerlingen die kiezen in deze studierichting is dit een bijzondere opgave.

Voor alle studierichtingen binnen het studiegebied Personenzorg trekken we uitdrukkelijk de kaart van een taalvisie* op het omgaan met mensen, doelgroepen, zorg... gebaseerd op een holistische*, emancipatorische* en dynamische* mensvisie.

4 Leerplandoelstellingen

Tijdsbesteding

Min. 10 wekelijkse lestijden op school.

Min. 10 wekelijkse lestijden stage en lessen in andere opleidingsinstellingen.

Het leerplan Organisatie-assistentie is een geïntegreerd leerplan (zie visie op leren):

- Minimaal 10 wekelijkse lestijden van het lestijdenpakket worden besteed aan het bereiken van de algemene doelstellingen in relatie tot de competenties via lessen op de school. Er wordt hierbij gestreefd naar een zo groot mogelijke integratie tussen de verschillende algemene doelstellingen.
- Minimaal 10 wekelijkse lestijden worden besteed aan het bereiken van de algemene doelstellingen in relatie tot de competenties via stage en lessen in andere opleidingsinstellingen (waarvan leerlingen die niet instromen vanuit Organisatiehulp min. 250 uur stage lopen in functie van **C1**). (zie punt 7 stage p.78)

Leeswijzer

Algemene doelstelling

Bij sommige algemene doelstellingen omschrijven we ook het toepassingsgebied.

Context:

Beschrijving van de context voor het bereiken van de algemene doelstelling: doelgroep, situatie, aard van de opdracht, mate van verantwoordelijkheid, setting...

Toelichting: *Toelichting bij de algemene doelstelling*

Volgende items worden - indien van toepassing – uitgewerkt:

Beginsituatie van leerlingen binnen hun competentieontwikkeling: wat aan bod kwam in het leerplan 2de graad Verzorging-voeding of 3de graad Organisatiehulp.

Specialisatiejaren: aandachtspunten voor het leerplan van het specialisatiejaar

Duiding: duiding bij de algemene doelstelling

Leerplandoelstelling

Onderliggende doelen:

Concretisering van de doelstelling in onderliggende doelstellingen. Hier worden de doelen opgesomd die minimaal aan bod moeten komen bij het bereiken van de leerplandoelstelling (**basis**). Het staat de leraar vrij de doelstelling verder te verdiepen (V) en uit te breiden (U).

De onderliggende doelen zijn dus tussenstapjes bij het bereiken van de leerplandoelstelling. Deze opsomming kan een hulpmiddel zijn voor het formuleren van evaluatiecriteria voor de te bereiken leerplandoelstelling.

Toelichting: bij de leerplandoelstelling (zelfde rubricering als bij de toelichting van de algemene doelstelling)

Samenhang met andere leerplandoelstellingen (specifiek gedeelte):

In deze rubriek geven we aan hoe de leerplandoelstelling in relatie staat met andere leerplandoelstellingen van het leerplan Organisatie-assistentie.

Deze leerplandoelstellingen moeten ofwel bereikt zijn alvorens de bovenstaande leerplandoelstelling kan bereikt worden of ze moeten geïntegreerd verwezenlijkt worden.

Voor scholen die kiezen voor meer integratie, geeft het servicedocument bij het leerplan meer mogelijkheden aan.

Ook deze opsomming kan een hulpmiddel zijn voor het formuleren van evaluatiecriteria voor het bereiken van de bovenstaande leerplandoelstelling.

Ter info:

- * woorden met een asterisk worden verklaard in een woordenlijst achteraan in het leerplan.
- (H) 'herhaling': deze letter geeft aan dat de doelstelling reeds als 'leerplandoelstelling' deel uitmaakte van het leerplan 3de graad Organisatiehulp (AD1 – 4 + C1). Het is aangewezen om leerlingen te appelleren op reeds verworven kennis, vaardigheden en attitudes (beginsituatie toetsen) alvorens een volgende stap in de leerlijn* te zetten.
- 'gebruiker' we verkiezen in dit leerplan de term 'gebruiker' omdat binnen de verschillende settings verschillende benamingen worden gebruikt voor de mensen voor wie men professioneel zorg draagt of begeleidt. Bij de concretisering van het leerplan (les en stage) kiest de leraar in de communicatie naar leerlingen toe best de term die van toepassing is binnen de setting waarover men het heeft (zie woordenlijst achteraan).
- (U) doelstellingen die optioneel kunnen worden aangeboden indien de school leerlingen wil voorbereiden op het functioneren als 'coördinator' van een kleine groep medewerkers'.
- (V) verdiepingsdoelstellingen in het functie van het werken in complexe situaties in C1 en/of C2.

4.1 Verplichte algemene module: Algemene doelstellingen

De algemene module wordt gevolgd door alle leerlingen en vormt de basis voor de keuzemodule. In deze algemene module verwerven leerlingen kennis, vaardigheden en attitudes die men binnen verschillende beroepscontexten (competenties) en in het dagelijkse leven kan inzetten.

AD 1 Binnen een welomschreven opdracht kwaliteitsbewust handelen.

Context:

Eenvoudige tot complexe situaties

In de derde graad leerden leerlingen functioneren in eenvoudige situaties. In het specialisatiejaar verdiepen leerlingen hun vaardigheden in eenvoudige situaties. Verder ligt de nadruk op het functioneren in eerder **complexe situaties** (AD1-4 en C1 en C2). Een combinatie van de situatie waarbinnen leerlingen werken, de aard van de opdrachten die leerlingen uitvoeren en de mate van verantwoordelijkheid die ze dragen, bepalen de complexiteit van de situatie. (zie leerplan p.5)

Toelichting:

Beginsituatie

In de 3de graad leerden leerlingen kwaliteitsbewust handelen binnen de context van het leerplan van de derde graad (in eenvoudige situaties).

In de 3de graad werd er gewerkt rond de volgende doelstellingen:

- Vanuit een holistische, emancipatorische en dynamische mensvisie handelen, in relatie tot de gebruiker en zijn omgeving.
- De kernelementen van het project/missie van een zorginstelling/organisatie en de wijze waarop deze worden geïmplementeerd in de dagelijkse beroepscontext exploreren en aanwenden.
- Bij de uitvoering van een opdracht respectvol, methodisch, milieubewust, veilig, ergonomisch, hygienisch en economisch handelen volgens de geldende richtlijnen.
- Bij de uitvoering van een opdracht observeren, interpreteren, registreren en rapporteren.
- Over het kwaliteitsbewust handelen reflecteren.

Specialisatiejaar:

In het specialisatiejaar is het belangrijk dat leerlingen hun kennis, vaardigheden en attitudes verdiepen, uitbreiden en aanwenden binnen de context van het leerplan Organisatie-assistentie.

Hierbij is het belangrijk dat leerlingen leren bijdragen aan kwaliteitszorg binnen een organisatie (dit gaat verder dan het zuiver uitvoeren van procedures). In het specialisatiejaar verwachten we immers dat leerlingen de aangeleerde kennis, vaardigheden en attitudes toepassen binnen verschillende beroeps-situaties en ze afstemmen op individuele gebruikers en situaties (belang van transfers*).

In het specialisatiejaar is het in functie van het bereiken van competenties en vanuit het handelen vanuit een **totaalvisie*** noodzakelijk om integratie te bewerkstelligen met AD2, AD3, AD4 en met de leerplandoelstellingen van de specifieke module en/of keuzemodule.

Afhankelijk van de optie die de school aanbiedt, worden de onderliggende leerplandoelstellingen, in relatie tot de te bereiken competenties, anders geconcretiseerd.

VISIE

1.1 Bij de uitvoering van een opdracht bijdragen aan* kwaliteitsontwikkeling in de organisatie.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- handelt vanuit een holistische, emancipatorische en dynamische mensvisie in relatie tot de gebruiker en zijn omgeving (H).
- verduidelijkt het begrip kwaliteitszorg binnen de context van de organisatie.
- maakt kennis met de functie en onderdelen van een kwaliteitshandboek.
- handelt volgens de visie op kwaliteitszorg en missie/doelstellingen/richtlijnen/procedures van de organisatie.
- licht toe hoe de visie op kwaliteitszorg binnen de werking van de organisatie wordt geïmplementeerd en wat hierbij de rol van de logistiek medewerker is.

Toelichting:

Beginsituatie:

In de 3de graad exploreerden leerlingen de kernelementen van het project/missie van een organisatie en de wijze waarop deze worden geïmplementeerd in de dagelijkse zorg en leerden ze deze aanwenden.

Specialisatiejaar:

In het specialisatiejaar komt het kwaliteitshandboek aan bod en verwachten we dat leerlingen als logistiek medewerker leren bijdragen aan kwaliteitszorg binnen de organisatie.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Werken in een organisatie. (AD3:3.1)

RESPECTVOL HANDELEN

1.2 Bij de uitvoering van een opdracht respectvol omgaan met zichzelf.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- draagt zorg voor eigen welbevinden en gezondheid en bewaakt de eigen draagkracht*.
- draagt zorg voor eigen persoonlijke integriteit* in moeilijke situaties.
- kent zijn kwaliteiten, voelt eigen grenzen, geeft aan wanneer deze overschreden worden, gaat hier op een voor zichzelf goede manier mee om en kan dit bespreken of vraagt hulp.
- bespreekt moeilijke ervaringen en situaties (H).
- maakt tijd en ruimte voor zingeving.
- bespreekt eigen emoties die worden teweeg gebracht door een situatie zoals ontroering, verwondering, verdriet rond verlies en sterven, onmacht, angst.

Toelichting:

Duiding:

- Rond het bewaken van de eigen grenzen is het belangrijk aandacht te besteden aan items als:
  - o professioneel afstand behouden ten aanzien van de gebruiker, collega's... (rol van sociale media);

- omgaan met taken die niet tot de eigen bevoegdheid behoren;
- omgaan met een onveilige werkomgeving;
- omgaan met ongewenste intimiteiten;
- burn-out.
- Rond tijd en ruimte maken voor zingeving is het belangrijk om aandacht te besteden aan items als:
  - tijd maken voor herbronning;
  - omgaan met zingevingvragen m.b.t. leven en dood, ziek zijn;
  - tijd maken voor gebed/bezinning.

Beginsituatie:

- In de derde graad werkte men verder rond het uitdrukken van een basisemotie, gedachte, intentie, gedrag/handeling. Men werkte rond het zorg dragen voor het eigen welbevinden: zelfvertrouwen en een positief zelfbeeld ontwikkelen; het bespreken van moeilijke ervaringen en situaties; initiatief durven nemen. De leerlingen leerden op een gepaste manier opkomen voor de eigen belangen, ontwikkelden doorzettings- en beslissingsvermogen en leerden de eigen grenzen kennen en aanvoelen en leerden aangeven wanneer deze worden overschreden. Daarnaast ontwikkelden leerlingen een kritische ingesteldheid.

Specialisatiejaar:

- In het specialisatiejaar leert men professioneel zorg dragen voor het welbevinden en de eigen gezondheid. Het bewaken van de eigen draagkracht, het bespreekbaar maken van situaties en ervaringen en tijd en ruimte voor zingeving zijn hier belangrijke elementen...

1.3 Bij de uitvoering van een opdracht het respectvol handelen afstemmen op de ander en zijn situatie.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- handelt volgens een holistische, emancipatorische en dynamische mensvisie (H).
- heeft oog voor het welbevinden en betrokkenheid van het sociaal netwerk* van de gebruiker.
- individualiseert de zorg volgens de wensen en behoeften van de gebruiker, met oog voor zelfbeschikingsrecht, privacy, welbevinden en betrokkenheid van de gebruiker (V:C1 en C2).
- neemt verantwoordelijkheid en handelt verantwoordelijk (H).
- bevordert de zelfredzaamheid en zelfstandigheid van de gebruiker (V:C1 en C2).
- verduidelijkt het begrip vooroordelen en het ontstaan ervan.
- verduidelijkt in hoe (eigen)vooroordelen het (eigen) professioneel handelen beïnvloeden.
- gaat op een gepaste manier om met eigen vooroordelen en die van anderen.
- is loyaal aan medeleerlingen, klas, school, team en organisatie (H).
- gaat respectvol om met materialen en benodigdheden (H).

Toelichting:

Beginsituatie:

- Leerlingen leerden al van in de 2de graad respectvol omgaan met anderen. In de derde graad stond in het respectvol omgaan met anderen, het zorg dragen voor welbevinden en betrokkenheid en verantwoordelijkheid centraal.
- Leerlingen leerden in de derde graad ook loyaal zijn aan medeleerlingen, klas, school, team en organisatie en respectvol omgaan met materialen en benodigdheden.

Specialisatiejaar:

- In het specialisatiejaar is de herhaling van reeds verworven kennis, vaardigheden en attitudes binnen de context van dit leerplan belangrijk en wordt er gewerkt op het afstemmen van het eigen respectvol handelen op de ander en zijn situatie (transfer, individualiseren).

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- De actoren en beïnvloedende factoren in de agogische relatie in kaart brengen en hun betekenis verduidelijken en toelichten. (AD2:2.6)

1.4 Bij de uitvoering van een opdracht ethisch en deontologisch handelen.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- licht het belang van ethisch en deontologisch handelen in een professionele context toe.
- respecteert het beroepsgeheim (H).
- verduidelijkt de patiëntenrechten (V:C1).
- exploreert de ethische code van een bedrijf/organisatie.
- verduidelijkt eigen waarden en normen m.b.t. het professioneel handelen.
- licht toe hoe waarden en normen een invloed hebben op het handelen.
- verduidelijkt dat men in verschillende culturen verschillende waarden en normen hanteert in verband met zorg*.
- gaat om met verschillen in waarden en normen.
- reflecteert over ethische, dagelijkse aspecten en situaties in de context waarbinnen de logistiek medewerker werkt.
- bespreekt ervaringen met betrekking tot ethische/morele dilemma's in de zorg.
- reflecteert onder begeleiding over ethische dilemma's (V:C1 en C2).

Toelichting:

Duiding:

- Het ethisch en deontologische handelen is een groeiproces. Het is belangrijk dat leerlingen beseffen dat dit deel uitmaakt van levenslang leren.

Beginsituatie:

- In functie van het respectvol omgaan met anderen, leerden leerlingen m.b.t. het ethisch en deontologisch handelen het beroepsgeheim verduidelijken, toelichten en respecteren; aandacht hebben voor privacy, discretie en zelfbeschikkingsrecht en exploreerden ze de patiëntenrechten. Tijdens het reflecteren over het eigen handelen, kwamen ethische aspecten in het handelen aan bod.

Specialisatiejaar:

- In het specialisatiejaar wordt er uitdrukkelijk aandacht besteed aan het ethisch en deontologisch handelen, het bespreken en reflecteren over ethische dilemma's in de zorg.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Bij de uitvoering van een opdracht bijdragen aan kwaliteitsontwikkeling in de organisatie. (AD1:1.1)
- Reflecteren. (AD1:1.12)

METHODISCH HANDELEN

1.5 Bij de uitvoering van een opdracht het methodisch handelen afstemmen op de gebruiker en de situatie.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- doorloopt bij de uitvoering van een opdracht de fasen van het zich informeren, plannen, uitvoeren en evalueren (H).
- maakt een planning/werkplan op voor een kleine groep medewerkers (U).
- werkt op basis van een door anderen uitgewerkt werkplan.
- stemt na overleg met gebruiker/verantwoordelijke/team een werkplan af op een concrete situatie.
- stelt zelf een werkplan op voor het uitvoeren van zorgvragen die binnen de eigen bevoegdheid vallen.
- voert onder verwijderd toezicht taken uit volgens criteria.
- combineert taken.
- evalueert een werkplan op basis van observaties en stuurt het bij.

Toelichting:

Duiding:

- Combineren van taken: combineren van verschillende logistieke taken die eigen zijn aan de setting.
- Criteria: tempo, zelfstandigheid...
- Afstemmen: op een concrete (thuis)situatie of omgeving, op de gebruiker als individu (transfer).
- Methodisch handelen is een cyclisch gebeuren, het is belangrijk dat leerlingen leren dat men vanuit de fase van de evaluatie, of vanuit andere of bijkomende vragen/wensen/behoefte van de gebruiker, het proces opnieuw vanaf de fase van het informeren doorloopt. Hierbij is de afstemming op de richtlijnen van de organisatie of van de gebruiker essentieel.

MILIEUBEWUST HANDELEN

1.6 Bij de uitvoering van een opdracht bijdragen aan het milieubewust handelen volgens de geldende richtlijnen*.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- past het milieubewust handelen aan de gebruiker en aan de situatie aan.

Toelichting:

Beginsituatie:

- In de 2de en 3de graad leerden leerlingen afval beperken en sorteren; materialen en benodigdheden kiezen of aankopen die zo weinig mogelijke effecten hebben voor het milieu; energie- en watergebruik doseren en milieuvoorschriften naleven.

Specialisatiejaar:

- In het specialisatiejaar heeft men aandacht voor het milieubewust handelen binnen verschillende settings en voor het aanpassen van het eigen handelen aan de gebruiker en aan verschillende situaties: bv. het handelen met beperkte mogelijkheden in een thuisituatie of het zich aanpassen aan de

VEILIG HANDELEN

1.7 Bij de uitvoering van een opdracht veilig handelen en bijdragen aan de veiligheid van de ander volgens de geldende richtlijnen.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- verduidelijkt het belang van preventie en bescherming op het werk (H).
- informeert zich vanuit risicoanalyse, werkpostfiche, werkplaatsreglement en preventiemaatregelen over de geldende richtlijnen en hun belang (H).
- past geldende richtlijnen toe met betrekking tot persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's), brandveiligheid, evacueren, materialen en benodigdheden, psychosociale veiligheid (H).
- past preventiemaatregelen toe om veel voorkomende ongevallen te voorkomen.
- past het veilig handelen aan de gebruiker/ander en aan de situatie aan.
- zet de gebruiker/ander aan tot veilig gedrag.
- zet medewerkers aan tot veilig gedrag (U).

Toelichting:

Duiding:

- Leerplandoelstelling m.b.t. eerste hulp komt aan bod in specifieke module 'werken als logistiek assistent in ziekenhuizen en zorginstellingen'.

Beginsituatie:

- de leerling leerde in de 2de en 3de graad veilig handelen.

Specialisatiejaar:

- in het specialisatiejaar heeft men aandacht voor het veilig handelen voor zichzelf en voor het bijdragen aan de veiligheid van anderen binnen verschillende settings. De leerling leert het eigen handelen aanpassen aan de gebruiker/ander (bezoeker, mantelzorger, collega...) en aan verschillende situaties. We denken bv aan het veilig handelen met beperkte mogelijkheden in een thuissituatie of het zich aanpassen aan de behoefte, mogelijkheden...van de gebruiker/ander of aan de regels van de organisatie.
- Belangrijke herhaling: geldende richtlijnen die eigen zijn aan de setting: bv. richtlijnen m.b.t. evacueren, brandveiligheid...

ERGONOMISCH HANDELEN

1.8 Bij de uitvoering een opdracht ergonomisch handelen en bijdragen aan het ergonomisch handelen van de ander volgens de geldende richtlijnen.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- handelt ergonomisch met aandacht voor houding, materialen en benodigdheden en werkpost (H).
- hanteert hulpmiddelen bij het positioneren, mobiliseren en transporteren van de gebruiker op een veilige en ergonomisch verantwoorde wijze (H).

- past het ergonomisch handelen aan de gebruiker/ander en aan de situatie aan.
- stimuleert de zelfstandigheid van de gebruiker (H).
- zet medewerkers aan tot ergonomisch handelen (U).

Toelichting:

Beginsituatie:

- leerlingen leerden in de 2de en 3de graad ergonomisch handelen.

Specialisatiejaar:

- in het specialisatiejaar heeft men aandacht voor het ergonomisch handelen voor zichzelf en voor het bijdragen aan de zorg voor ergonomie van anderen binnen verschillende settings. De leerling leert het ergonomisch handelen aanpassen aan de gebruiker/ander en aan verschillende situaties. We denken hierbij aan het ergonomisch handelen met beperkte mogelijkheden in een thuisomgeving of het zich aanpassen aan de behoeften, mogelijkheden en beperkingen van de gebruiker/ander of aan de richtlijnen van de organisatie.

HYGIENISCH HANDELEN

1.9 Bij de uitvoering van een opdracht hygiënisch handelen en bijdragen aan het hygiënisch handelen van de ander volgens de geldende richtlijnen.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- informeert zich vanuit risicoanalyse, werkpostfiche, werkplaatsreglement en preventiemaatregelen over de geldende richtlijnen en hun belang (H).
- informeert zich omtrent protocollen en procedures (H) zoals procedures ter bestrijding van ziekenhuisinfecties, voor ontsmetten en steriliseren...
- past geldende richtlijnen/protocollen/procedures toe m.b.t. persoonlijke hygiëne, voedselhygiëne/voedselveiligheid; zorg voor de gebruiker en materialen en benodigdheden (H).
- past het hygiënisch handelen aan de gebruiker/ander en aan de situatie aan.
- zet medewerkers aan tot hygiënisch handelen (U).

Toelichting:

Beginsituatie:

- Al van in de 2de graad leerden leerlingen zorg dragen voor persoonlijke hygiëne: verzorgen en wassen van handen, verzorgen van nagels en haren. Bovendien was er aandacht voor PBM's.
- In de 3de graad informeerden ze zich over en handelden volgens geldende richtlijnen. Wat betreft voedselhygiëne: voorkomen van kruisbesmetting; scheiden van droog-nat, vuil-proper, warm-koud; rekening houden met voorschriften m.b.t. temperatuur en het concretiseren van FEFO- en FIFO-principes. Wat betreft zorg voor de gebruiker: toepassen van maatregelen tegen infectiegevaar, voorzorgsmaatregelen bij gezondheidsklachten. Wat betreft materialen en benodigdheden: hygiënisch reinigen en desinfecteren.

Specialisatiejaar:

- In het specialisatiejaar heeft men aandacht voor het hygiënisch handelen voor zichzelf en voor het bijdragen aan zorg voor hygiëne van anderen binnen verschillende settings. De leerling past het eigen handelen aan de gebruiker/ander en aan verschillende situaties aan. Bijvoorbeeld: het hygiënisch

handelen ter voorkoming van besmetting, zorg dragen voor hygiëne met beperkte mogelijkheden in een thuissituaties of het zich aanpassen aan de wensen, behoeften van de ander of aan de richtlijnen van de organisatie.

ECONOMISCH HANDELEN

1.10 Bij de uitvoering van een opdracht economisch handelen en bijdragen aan het economisch handelen van de ander volgens de geldende richtlijnen.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- past het economisch handelen aan de gebruiker en aan de situatie aan.
- volgt voorraden op, stelt tekorten vast en maakt bestellingen op.
- schat of berekent kosten (U).
- werkt binnen een budget.
- maakt een inventaris op (U).
- hanteert kassasystemen (U).
- zet de gebruiker aan tot economisch handelen (V).
- zet medewerkers aan tot economisch handelen (U).

Toelichting:

Beginsituatie:

- In de derde graad werd er gewerkt rond stockbeheer, omgaan met materialen en benodigdheden vanuit een economisch visie, het werken binnen een budget en rekening houden met werktempo.

OBSERVEREN, INTERPRETEREN, RAPPORTEREN

1.11 Bij de uitvoering van een opdracht observeren, interpreteren, registreren en rapporteren.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- observeert gericht (H).
- hanteert observatiemethoden en technieken (H).
- registreert gegevens (H) met behulp van (digitale) werkmodellen eigen aan de setting.
- rapporteert mondeling in een 1-1 relatie en schriftelijk (H) met behulp van (digitale) werkmodellen eigen aan de setting.
- rapporteert in teamverband met behulp van werkmodellen eigen aan de setting.

Toelichting:

Beginsituatie:

- In de 2de graad leerden leerlingen de begrippen waarnemen, observeren en registreren verduidelijken

en het verschil toelichten. Er werd gewerkt rond het belang van observeren. Onder directe begeleiding en met ondersteuning van een werkmodel werkten leerlingen rond het observeren, registreren van het menselijk gedrag.

Derde graad:

- In de 3de graad werd er gewerkt rond het verschil tussen observeren en interpreteren en werken ze rond deze doelstelling in concrete beroepssituaties. Het betreft nu de totale beroepscontext: menselijk gedrag, materiële omgeving, enz.
- Leerlingen groeiden in het handelen vanuit observaties en leerden de samenhang zien met de cyclus van het methodische handelen (observeren = vorm van informatie verwerven).

Specialisatiejaar:

- In het specialisatiejaar is het belangrijk om de vaardigheden van de leerlingen te verdiepen met bijzondere aandacht voor het mondeling en schriftelijk rapporteren over de gebruiker en zijn situatie (zowel in een 1-1 relatie als in teamverband).

REFLECTEREN

1.12 Over het kwaliteitsbewust handelen reflecteren*.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- reflecteert over het eigen kwaliteitsbewust handelen en de beleving van de situatie.
- verplaatst zich in het standpunt van de ander.
- gaat na wat het effect van zijn/haar handelen op het gedrag van anderen is.
- formuleert kwaliteiten en aandachtspunten.
- stuurt het eigen handelen bij.

Toelichting:

Duiding:

- Het is belangrijk dat leerlingen niet enkel leren reflecteren op situaties en het eigen handelen tijdens les- en klasgebeuren maar ook op situaties en op het eigen handelen tijdens stage.
- Vanuit een reflectie op het eigen handelen, het formuleren van werkpunten leren leerlingen de samenhang zien met de cyclus van het methodisch handelen.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Bij de uitvoering van een opdracht ethisch en deontologisch handelen. (AD1:1.4)
- Bij de uitvoering van een opdracht methodisch handelen: evalueren. (AD1:1.5)

AD 2 Binnen een welomschreven opdracht agogisch handelen en mondeling en schriftelijk communiceren.

Context:

Eenvoudige tot complexe situaties

In de derde graad leerden leerlingen functioneren in eenvoudige situaties. In het specialisatiejaar verdiepen leerlingen hun vaardigheden in eenvoudige situaties. Verder ligt de nadruk op het functioneren in eerder **complexe situaties** (AD1-4 en C1 en C2). Een combinatie van de situatie waarbinnen leerlingen werken, de aard van de opdrachten die leerlingen uitvoeren en de mate van verantwoordelijkheid die ze dragen, bepalen de complexiteit van de situatie. (zie leerplan p.5)

Toelichting:

Beginsituatie

In de 3de graad werkten leerlingen reeds rond communicatie in functie van het competent worden als logistiek medewerker.

Er werd gewerkt rond de volgende doelstellingen:

- Verschillende elementen van het communiceren en de eigen communicatie situeren binnen een kader om gedrag en sociale interacties te duiden.
- Vlot en respectvol communiceren in een 1-1 relatie.
- Vlot communiceren en hierbij gebruik maken van communicatiemiddelen.
- De eigen communicatie afstemmen.
- Eenvoudige (organisatiegebonden) administratieve opdrachten uitvoeren.
- Over de communicatie reflecteren binnen een kader om gedrag en sociale interacties te duiden.

Leerlingen pasten de aangeleerde kennis en vaardigheden en attitudes toe bij het voeren van ondersteunende en functionele gesprekken met gebruikers en hun sociaal netwerk, bij het voeren van functionerings- en evaluatiegesprekken met leraren, mentoren, verantwoordelijken... en bij het rapporteren aan een verantwoordelijke.

Specialisatiejaar

Het is belangrijk leerlingen te appelleren op deze reeds verworven kennis, vaardigheden en attitudes. In het specialisatiejaar zullen de leerlingen hun kennis, vaardigheden en attitudes verdiepen, uitbreiden en **aanwenden** binnen de context van dit leerplan.

Het is belangrijk dat leerlingen vaardiger worden in het communiceren én dat ze leren om **complexere gesprekken te voeren over moeilijker thema's** zoals verlies, verdriet, conflicten, moeilijke ervaringen... Naast het rapporteren aan een verantwoordelijke (H) dient de leerling te **rapporteren** (mondeling en schriftelijk) **over een gebruiker**. In het specialisatiejaar leggen we bijkomend een extra focus op het **agogisch handelen**.

In het specialisatiejaar is het in functie van het bereiken van de competenties en vanuit het handelen van een totaalvisie is het noodzakelijk om integratie te bewerkstelligen met AD1, AD3, AD4 en met de leerplandoelstellingen van de specifieke modules. Hierbij is het **afstemmen van de communicatie** op de gebruiker en de situatie ((zorg)context, sociaal netwerk) een belangrijk aandachtspunt (belang van transfer*).

Afhankelijk van de modules die de school aanbiedt, kunnen de onderliggende leerplandoelstellingen, in relatie tot de te bereiken competenties, anders worden geconcretiseerd.

VLOT COMMUNICEREN

2.1 Vlot en respectvol communiceren in een 1-1 relatie.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- hanteert communicatieve vaardigheden in een 1-1 relatie (H).

- stemt communicatie in 1-1 relatie af op de mogelijkheden, specifieke noden en situatie van de gebruiker en gebruikt indien nodig hulpmiddelen.
- voert in dagdagelijkse beroepssituaties complexere gesprekken over moeilijke thema's.
- wint informatie in bij gebruiker en peilt naar wensen, voorkeuren, gewoonten.
- informeert de gebruiker en geeft advies overeenkomstig de afspraken.

Toelichting:

Duiding:

- Het communiceren kan verbaal, non-verbaal, mondeling of schriftelijk zijn.
- Afstemmen op mogelijkheden, specifieke noden en situatie van gebruiker.
- Complexere gesprekken over moeilijke thema's: ziek-zijn, verlies, conflicten, moeilijke (stage-) ervaringen...

Beginsituatie:

- De leerlingen leerden in de 3de graad verschillende fasen in de communicatie doorlopen, aandacht hebben voor lichaamstaal en congruentie, verschillende communicatievaardigheden hanteren zoals actief luisteren, ik-boodschappen gebruiken, omgaan met feedback, vragen stellen en doorvragen, toestemming vragen, informeren en afspraken maken.
- Ze pasten deze vaardigheden toe in eenvoudige situaties, in een 1-1 relatie en binnen de context van de ondersteunende, functionele gesprekken en functionerings- en evaluatiegesprekken.
- Ze leerden op inhouds- en betrekkningsniveau de eigen communicatie afstemmen op de ander en op de situatie in eenvoudige situaties (taalgebruik, verstaanbaarheid, lichaamstaal).

Specialisatiejaar:

- In het specialisatiejaar wordt het aanwenden van communicatieve vaardigheden uitgebreid en verdiept (afstemming, context).

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Bij de uitvoering van een opdracht het respectvol handelen afstemmen op de ander en zijn situatie. (AD1:1.3)
- Bij de uitvoering van een opdracht observeren, interpreteren, registreren en rapporteren. (AD1:1.11)
- Eenvoudige (organisatiegebonden) administratieve opdrachten uitvoeren. (AD2:2.5)
- Agogisch handelen. (AD2:2.6-2.8)

2.2 Vlot en respectvol communiceren met het sociaal netwerk van de gebruiker.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- communiceert in een 1-1 relatie met het sociaal netwerk van de gebruiker en hanteert hierbij communicatieve vaardigheden (H).
- stemt de communicatie in een 1-1 relatie af op de mogelijkheden, specifieke noden en situatie van de ander (V).
- past de communicatie aan de leeftijd van kinderen in het gezin* aan (V).
- wint volgens afspraken informatie in bij het sociaal netwerk en peilt naar wensen, voorkeuren, gewoonten van de gebruiker.

- informeert het sociaal netwerk in een 1-1 relatie en geeft advies volgens afspraken.
- overlegt in een 1-1 relatie met het sociaal netwerk over de uit te voeren taken.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Bij de uitvoering van een opdracht het respectvol handelen afstemmen op de ander en zijn situatie. (AD1:1.3)
- Bij de uitvoering van een opdracht observeren, interpreteren, registreren en rapporteren. (AD1:1.11)
- Eenvoudige (organisatiegebonden) administratieve opdrachten uitvoeren. (AD2:2.5)
- Agogisch handelen. (AD2:2.6-2.8)

2.3 Vlot communiceren en hierbij gebruik maken van communicatiemiddelen (H).

Toelichting:

Beginsituatie:

- Leerlingen leerden in de 2de en 3de graad op een respectvolle wijze telefoneren, omgaan met sms, ICT, sociale media...

Specialisatiejaar:

- Vanuit concrete casussen kan het zinvol zijn leerlingen te appelleren op reeds verworven kennis en vaardigheden.
- Opvolgen van en leerlingen leren werken met media gebruikt door de organisaties (stageplaatsen).

2.4 Als coördinator vlot communiceren met een medewerker (U).

Onderliggende doelen:

De leerling:

- hanteert communicatieve vaardigheden in een 1-1 relatie (H).
- geeft de medewerker duidelijke instructies.
- bespreekt de door de medewerker uitgevoerde taken.
- bespreekt het functioneren van de medewerker volgens afspraken.

SCHRIFTELIJK COMMUNICEREN

2.5 Eenvoudige (organisatiegebonden) administratieve opdrachten uitvoeren (H).

Onderliggende doelen:

De leerling:

- vult opvolgdocumenten en formulieren in eigen aan de setting.
- vult opvolgdocumenten van de werkzaamheden van medewerkers in en geeft de info door aan de betrokken dienst (U).

Toelichting:

Beginsituatie:

- In de derde graad leerden leerlingen opdrachten uitvoeren die zijn aangepast aan de setting (zorginstellingen, winkel/magazijn/keuken enz.). We denken hierbij aan het invullen van documenten zoals menukaarten, documenten m.b.t. voorraadbeheer... Het halen en wegbrengen van post, documenten, dossiers... Bovendien leerden ze eenvoudige basisvaardigheden informatica toepassen zoals het invullen van een rekenblad, tekstverwerking...

Specialisatiejaar:

- Het is belangrijk dat leerlingen de reeds verworven kennis verdiepen en uitbreiden en deze leren toepassen binnen de context van de stageplaats.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Bij de uitvoering van een opdracht economisch handelen. (AD1:1.10)
- Bij de uitvoering van een opdracht vlot communiceren en hierbij gebruik maken van communicatiemiddelen. (AD2:2.3)

AGOGISCH HANDELEN

2.6 Actoren en beïnvloedende factoren in de agogische relatie in kaart brengen en hun betekenis exploreren.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- brengt de verschillende actoren en partners in de agogische relatie in kaart.
- exploreert de rol en het belang van alle actoren en partners in de agogische relatie.
- exploreert de eigen rol in de agogische relatie met de gebruiker en het sociaal netwerk.
- exploreert verschillende persoonlijke en externe factoren die de actoren en partners in de agogische relatie beïnvloeden.

Toelichting:

Duiding:

- Actoren: gebruiker, logistiek medewerker; werkgever – werknemer; sociaal netwerk van gebruiker/ander; organisatie/bedrijf/... ;cultuur en samenleving.
- Persoonlijke factoren zoals leeftijd, geslacht, levensstijl (talent, waarden, gewoonten, levensovertuiging...), levensloop, gezondheid.
- Externe factoren zoals klimaat, sociale omgeving, fysiek milieu, leefomgeving...

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Bij de uitvoering van een opdracht het respectvol handelen afstemmen op de ander en zijn situatie. (AD1:1.3)
- Bij de uitvoering van een opdracht ethisch en deontologisch handelen. (AD1:1.4)
- Bij de uitvoering van een opdracht observeren, interpreteren, registreren en rapporteren. (AD1:1.11)
- Agogisch handelen. (AD2:2.7-2.8)

2.7 Gedrag situeren en interpreteren binnen een kader om gedrag en sociale interacties te duiden.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- ziet in en verduidelijkt uit welke motivatie/behoefte gedrag voortkomt.

- ziet in en verduidelijkt wanneer gedrag in een bepaalde situatie gepast of ongepast is.
- situeert en verduidelijkt het eigen gedrag.
- bespreekt voorbeelden van reacties op gewenst en ongewenst gedrag en hun effect.
- toetst interpretaties van gedrag.

Toelichting:

Beginsituatie:

- leerlingen leerden in de 2de en 3de graad een kader om gedrag en sociale interacties te duiden, hanteren in functie van het reflecteren op de eigen communicatie en samenwerking.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Bij de uitvoering van een opdracht het respectvol handelen afstemmen op de ander en zijn situatie. (AD1:1.3)
- Bij de uitvoering van een opdracht observeren, interpreteren, registreren en rapporteren. (AD1:1.11)
- Agogisch handelen. (AD2:2.6 en 2.8)
- Op het eigen agogisch handelen en de eigen communicatie en reflecteren binnen een kader om gedrag en sociale interacties te duiden. (AD2:2.9)

2.8 Voor het welbevinden en de betrokkenheid van de gebruiker/ander zorg dragen.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- verduidelijkt de begrippen welbevinden en betrokkenheid.
- houdt rekening met persoonlijke factoren die het welbevinden en de betrokkenheid van de gebruiker/ander bepalen.
- houdt rekening met externe factoren die het welbevinden en de betrokkenheid van de gebruiker/ander bepalen.
- achterhaalt de behoefte van de gebruiker/ander.
- (h)erkent en drukt in relatie tot de gebruiker/ander een emotie, gedachte, intentie, een gedrag/handeling uit (H).
- laat ruimte voor en gaat om met de gevoelens en gewoonten van de gebruiker/ander.
- verplaatst zich in de situatie en/of het perspectief van de ander.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Bij de uitvoering van een opdracht het respectvol handelen afstemmen op de ander en zijn situatie. (AD1:1.3)
- Bij de uitvoering van een opdracht observeren, interpreteren, registreren en rapporteren. (AD1:1.11)
- Agogisch handelen. (AD2:2.6 en 2.7)

REFLECTEREN

2.9 Over het eigen agogisch handelen en de eigen communicatie reflecteren.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- situeert de eigen communicatie binnen een kader om gedrag en sociale interacties te duiden (H).
- reflecteert over het communiceren en de beleving van de situatie (H).
- verplaatst zich in het standpunt van de ander.
- gaat na wat het effect van zijn/haar handelen op het gedrag van de ander is.
- reflecteert over het eigen taalgebruik.
- formuleert kwaliteiten en aandachtspunten (H).
- stuurt de eigen communicatie en het eigen agogisch handelen bij.

Toelichting:

- Het is belangrijk dat leerlingen niet enkel leren reflecteren op situaties en het eigen handelen tijdens les- en klasgebeuren maar ook op situaties en op het eigen handelen tijdens stage.
- Vanuit een reflectie op het eigen handelen, het formuleren van werkpunten leren leerlingen de samenhang zien met de cyclus van het methodisch handelen.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Bij de uitvoering van een opdracht methodisch handelen: evalueren. (AD1:1.5)

AD 3 Binnen een welomschreven opdracht in team en in een organisatie werken.

Context:

Eenvoudige tot complexe situaties

In de derde graad leerden leerlingen functioneren in eenvoudige situaties. In het specialisatiejaar verdiepen leerlingen hun vaardigheden in eenvoudige situaties. Verder ligt de nadruk op het functioneren in eerder **complexe situaties** (AD1-4 en C1 en C2). Een combinatie van de situatie waarbinnen leerlingen werken, de aard van de opdrachten die leerlingen uitvoeren en de mate van verantwoordelijkheid die ze dragen, bepalen de complexiteit van de situatie. (zie leerplan p.5)

Toelichting:

Beginsituatie

In de 3de graad leerden leerlingen in team, binnen een organisatie (samen)werken. Ze leerden in team communiceren, deelnemen aan teamoverleg en ze leerden aan een verantwoordelijke rapporteren. Het is belangrijk om leerlingen te appelleren op reeds verworven kennis, vaardigheden en attitudes.

Ze werkten rond volgende doelstellingen:

- Verschillende sociale interacties tijdens het samenwerken situeren binnen een kader om gedrag en sociale interacties te duiden.
- Werken in een instelling/organisatie.
- Vlot en respectvol communiceren in team.
- Vlot communiceren en hierbij gebruik maken van communicatiemiddelen.
- De eigen communicatie afstemmen.
- Bij het realiseren van een gedelegeerde teamopdracht samenwerken.
- Over het werken in team en in een organisatie reflecteren.

Specialisatiejaar

Het is belangrijk om leerlingen te appelleren op reeds verworven kennis, vaardigheden en attitudes. In het specialisatiejaar zullen de leerlingen hun kennis, vaardigheden en attitudes verder verdiepen, uitbreiden en **aanwenden** binnen de context van dit leerplan.

Het is belangrijk dat leerlingen vaardiger worden in het werken in een organisatie. Dat ze **in teamverband** leren **rapporteren**, dat ze **actief leren deelnemen aan teamoverleg** en dat ze **(multidisciplinair) leren samenwerken**. Als uitbreiding kan er gewerkt worden rond het **coördineren van een kleine groep medewerkers**.

In functie van het bereiken van de competenties en vanuit het handelen vanuit een **totaalvisie** is het noodzakelijk om integratie te bewerkstelligen met AD1, AD2, AD4 en met de leerplandoelstellingen onderliggend aan de competenties.

Afhankelijk van de keuzemodule die de school aanbiedt, kunnen de onderliggende leerplandoelstellingen, in relatie tot de te bereiken competenties, anders worden geconcretiseerd.

ORGANISATIE

3.1 Werken in een organisatie.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- verduidelijkt de werking van de organisatie (H)/afdeling.
- verduidelijkt de wijze waarop multidisciplinair wordt samengewerkt binnen de organisatie.
- verduidelijkt het belang van diversiteit* en complementariteit* in een organisatie.
- neemt een positieve houding aan t.o.v. diversiteit in een organisatie.

Toelichting:

Duiding:

- Belangrijk om de thema's (onderdelen van het kwaliteitshandboek) uit te diepen die cruciaal zijn voor de werking van een afdeling/organisatie.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Bij de uitvoering van een opdracht bijdragen aan kwaliteitsontwikkeling in de organisatie. (AD1:1.1)
- Het (wetgevend) kader verduidelijken en aanwenden waarbinnen een logistiek medewerker functioneert. (AD4:4.2)
- Verschillende beroepscontexten/settings exploreren waarbinnen een logistiek medewerker werkt. (AD4:4.3)
- De taken en functies van andere (zorg- en welzijns)beroepen binnen de verschillende contexten van de logistiek medewerker exploreren. (AD4:4.4)

COMMUNICEREN IN TEAM

3.2 Vlot en respectvol communiceren in team.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- hanteert communicatieve vaardigheden in team (H).
- neemt actief deel aan dienstoverdracht en/of teamoverleg.
- stemt communicatie af op de situatie en de ander.
- informeert het team over de gebruiker tijdens teambesprekingen (V).
- wisselt informatie uit tijdens overlegmomenten rond gebruikergebonden thema's om de continuïteit van de zorg te verzekeren (V).
- signaleert klachten, vragen aan de verantwoordelijke.
- voert een functioneringsgesprek met een verantwoordelijke.
- hanteert communicatieve vaardigheden bij het communiceren met een kleine groep medewerkers (U).

Toelichting:

Beginsituatie:

- Leerlingen leerden in de 3de graad verschillende fasen in de communicatie doorlopen, aandacht hebben voor lichaamstaal en congruentie, actief luisteren, vragen stellen en doorvragen, ik-boodschappen gebruiken, omgaan met feedback, informeren (volgens afspraken) over het eigen handelen en over de taak/opdracht, afspraken maken en overleggen.
- Ze leerden de eigen communicatie (op inhouds- en betrekkningsniveau) in team afstemmen. Hierbij werd aandacht besteed aan taalgebruik, verstaanbaarheid, lichaamstaal, de situatie (formeel en informeel).
- Ze oefenden de communicatieve vaardigheden binnen de context van het leerplan van de 3de graad.

Specialisatiejaar:

- In het specialisatiejaar wordt het aanwenden van communicatieve vaardigheden uitgebreid en verdiept (afstemming op de ander en op de situatie).

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Vlot en respectvol communiceren in een 1-1 relatie. (AD2:2.2)
- Eenvoudige (organisatiegebonden) administratieve opdrachten uitvoeren. (AD2:2.5)

SAMENWERKEN

3.3 Samenwerken in team.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- verduidelijkt waaruit de signaalfunctie van de logistiek medewerker bestaat en weet bij wie hij hulp kan inroepen.
- verduidelijkt het belang van teamwerk en licht de voorwaarden tot teamwerk toe.
- verduidelijkt het belang van regels en afspraken in een team.
- licht het belang van de complementariteit* van de leden in een team toe.
- vervult een signaalfunctie ten aanzien van andere zorgverleners/functies (multidisciplinair werken).
- heeft zicht op het groepsgebeuren met aandacht voor groepsklimaat, samenwerken.
- denk en werkt teamgericht.

- neemt de eigen verantwoordelijkheid op binnen het team.
- houdt zich aan afspraken.
- gaat constructief om met conflicten in een team.

Toelichting:

Beginsituatie:

- In de 2de graad leerden leerlingen binnen de eigen klasgroep in groep werken. Ze leerden hierbij de begrippen 'groep, groepssamenhang', rollen en posities, groepswaarden- en normen' verduidelijken, toelichten en exploreren. Ze leerden ook de sociale interacties tijdens het samenwerken situeren binnen een kader op gedrag en sociale interacties te duiden.
- In de 3de graad leerden leerlingen samenwerken bij het realiseren van teamopdrachten. Hierbij werd aandacht besteed aan een open en collegiale werksfeer, het constructief samenwerken, het respecteren van taakverdeling en afspraken.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Werken in een organisatie. (AD3:3.1)
- Vlot en respectvol communiceren in team. (AD3:3.3)
- Maatschappelijke tendensen en uitdagingen voor de logistiek medewerker verduidelijken en toelichten. (AD4:4.1).
- Agogisch handelen. (AD2:2.6-2.8)

COÖRDINEREN

3.4 Een kleine groep medewerkers coördineren (U).

Onderliggende doelen:

De leerling:

- geeft als coördinator zelf het goede voorbeeld.
- heeft kennis van technieken voor het leiden van een team.
- maakt personeel attent op afspraken en regels, procedures, technieken, productiemethoden, tools en voorschriften.
- draagt zorg voor het welbevinden en de betrokkenheid van medewerkers.
- gaat de uitvoering van opdrachten/prestaties van medewerkers na, houdt gegevens bij over de uitvoering (volgens kwaliteitsnormen) en bundelt klachten.
- grijpt in bij verkeerd werk of verkeerd gedrag van medewerkers.
- stelt preventieve en corrigerende acties in of beveelt ze aan (organisatie, middelen, methodes).
- signaleert problemen en crisissituaties aan een leidinggevende.

Toelichting:

Duiding:

- omdat leerlingen tijdens stage weinig of geen kansen krijgen om een kleine groep medewerkers te coördineren is het belangrijk om tijdens de lestijd op school te werken met simulaties en op stage met observatieopdrachten.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Bij de uitvoering van een opdracht het respectvol handelen afstemmen op de ander en zijn situatie. (AD1:1.3)
- Bij de uitvoering van een opdracht observeren, interpreteren, registreren en rapporteren. (AD1:1.11)
- Agogisch handelen. (AD2:2.6 en 2.8)
- Op het eigen agogisch handelen en de eigen communicatie en reflecteren binnen een kader om gedrag en sociale interacties te duiden. (AD2:2.9).

REFLECTEREN

3.5 Over het werken in team en in een organisatie reflecteren.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- situeert het eigen samenwerken in team binnen een kader om gedrag en sociale interacties te duiden (H).
- reflecteert over het samenwerken in team en de beleving van het samenwerken.
- verplaatst zich in het standpunt van de ander.
- gaat na wat het effect van zijn/haar handelen op het gedrag van de ander is.
- reflecteert in groep.
- formuleert kwaliteiten en aandachtspunten.
- stuurt het eigen handelen bij.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Bij de uitvoering van een opdracht methodisch handelen: evalueren. (AD1:1.5)

AD 4 Oriënteren op beroepen en voorbereiden op werken (of verder studeren) en levenslang leren.

Context:

Eenvoudige tot complexe situaties:

In de derde graad leerden leerlingen functioneren in eenvoudige situaties. In het specialisatiejaar verdiepen leerlingen hun vaardigheden in eenvoudige situaties. Verder ligt de nadruk op het functioneren in eerder **complexe situaties** (AD1-4 en C1 en C2). Een combinatie van de situatie waarbinnen leerlingen werken, de aard van de opdrachten die leerlingen uitvoeren en de mate van verantwoordelijkheid die ze dragen, bepalen de complexiteit van de situatie. (zie leerplan p.5)

Toelichting:

Beginsituatie

In de derde graad werkten leerlingen rond volgende doelstellingen:

- De arbeids- (en stage)voorwaarden voor de logistiek medewerker (in opleiding) verduidelijken, toelichten en aanwenden.
- Verschillende beroepscontexten exploreren waarbinnen een logistiek medewerker werkt.
- Kennismaken met verschillende vormen van beroepsuitoefening (directe en indirecte zorg) binnen de context van de directe zorg, binnen andere beroepscontexten van de logistiek medewerker en met de vereis-

ten om deze beroepsvormen uit te oefenen.

- Binnen de grenzen van de eigen deskundigheid handelen.
- Keuzes motiveren vanuit reflectie op eigen mogelijkheden en beperkingen m.b.t. werken en studeren.
- Eigen (competentie)groei in kaart brengen.
- Het belang van levenslang leren/professionalisering verduidelijken en toelichten.

Specialisatiejaar

In functie van het bereiken van de competenties is het noodzakelijk om integratie te bewerkstelligen met AD1, AD2, AD3 en met de leerplandoelstellingen onderliggend aan de competenties.

Afhankelijk van de modules die de school aanbiedt, kunnen de onderliggende leerplandoelstellingen, in relatie tot de te bereiken competenties, anders worden geconcretiseerd.

Volgens de grenzen van de eigen deskundigheid handelen (4.2) is voor de leerlingen een belangrijke leerplandoelstelling die met alle andere algemene doelstellingen en competenties dient te worden geïntegreerd.

MAATSCHAPPIJ

4.1 Maatschappelijke tendensen en uitdagingen voor de logistiek medewerker verduidelijken en toelichten.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- licht actuele maatschappelijke tendensen en de hiermee samenhangende uitdagingen voor het werk van de logistiek medewerker toe.
- licht de tendens van de 'vermaatschappelijking van de zorg' en de consequenties voor de toekomstige taken van de logistiek medewerker toe.
- licht het begrip diversiteit toe in relatie met de taak van de logistiek medewerker.

Toelichting:

Duiding:

- Actuele tendensen: vergrijzing en verzilvering van de samenleving, ver'markt'ing of commercialisering van de zorg, toenemende aandacht voor en belang aan (voedsel)veiligheid...
- Met vermaatschappelijking van zorg doelen we op de tendens waarbij zorg steeds meer de verantwoordelijkheid wordt van de ganse samenleving en waarbij men inzet op inclusie* zoals bv. het afbouwen van bedden binnen psychiatrische instellingen, binnen instellingen voor gehandicaptenzorg,... ten voor dele van het zo lang mogelijk thuis wonen (bv. in kangoeroewoningen, initiatieven voor kleinschalig genormaliseerd wonen,...), persoonsgerichte financiering...
- Diversiteit*: verschillen in leeftijd, geslacht, in gewoonten en levensstijl (met aandacht voor (kans)armoede*, de gevolgen van (kans)armoede voor een gezin en kwetsbare gezinnen*), gezondheid; het hebben van een beperking (inclusie), deel uit maken van een cultureel etnische minderheid: verschillen in gezondheidsbeleving, verschillende levensbeschouwingen; verschillende waarden en overtuigingen.

WERKEN ALS LOGISTIEK MEDEWERKER

4.2 Het (wetgevend) kader verduidelijken en aanwenden waarbinnen een logistiek medewerker functioneert.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- verduidelijkt de arbeids- (en stage)voorwaarden voor de logistiek medewerker (in opleiding) en wendt ze aan (H).
- verduidelijkt aspecten van sociale wetgeving en arbeidsrecht (H).
- verduidelijkt de taken van de logistiek medewerker.
- handelt binnen de grenzen van de eigen deskundigheid (H).

Toelichting:

Derde graad

- In de lessen Pav/Mavo komen aspecten van sociale wetgeving en arbeidsrecht voor de burger aan bod en wordt er ook gewerkt rond leren solliciteren ed. We beperken ons hier tot de toepassing op de studierichting. Het is bij de uitwerking van deze doelstelling dan ook belangrijk om afspraken te maken met de leraren Pav/Mavo. Ofwel kiest men ervoor om bepaalde items in samenwerking uit te werken, ofwel maakt men afspraken omtrent de items die in de verschillende vakken worden uitgewerkt.

4.3 Verschillende beroepscontexten/settings exploreren waarbinnen een logistiek medewerker werkt (H).

Onderliggende doelen:

De leerling:

- exploreert in functie van tewerkstelling kennis met:
  - settings van modules die de eigen school aanbiedt;
  - andere settings waarbinnen logistiek medewerkers tewerkgesteld worden.
- exploreert de eigenheid van de verschillende settings en werkomstandigheden van de logistiek medewerker binnen deze settings.
- participeert als logistiek medewerker binnen een bepaalde setting waarbinnen logistiek medewerkers tewerkgesteld worden (settings die de school niet aanbiedt) (U).

Toelichting:

Duiding:

- In functie van oriëntering op tewerkstelling is het belangrijk dat leerlingen kennismaken met competenties die de school zelf niet aanbiedt.
- Het is zinvol dat leerlingen ook kennis maken met andere settings waarbinnen ze als logistiek medewerker kunnen worden tewerkgesteld. Men kan leerlingen binnen deze setting laten participeren in functie van het aanleren van een beroepshouding of in functie van het inoefenen van vaardigheden uit de algemene module of in functie van het aanleren van vaardigheden die eigen zijn aan het profiel van de logistiek medewerker binnen een welbepaalde setting.

4.4 De taken en functies van andere (zorg- en welzijns)beroepen binnen de verschillende contexten van de logistiek medewerker exploreren.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- exploreert verschillende vormen van beroepsuitoefening binnen de context van de directe zorg, binnen andere beroepscontexten van de logistiek medewerker en de vereisten om deze beroepsvormen uit te oefenen (H).
- onderscheidt de taken en de verschillen van beroepsuitoefening tussen verschillende beroepen in de directe zorg.

LEVENSLANG LEREN

4.5 Het belang van levenslang leren exploreren en verduidelijken.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- verduidelijkt het belang van professionalisering als logistiek medewerker.
- exploreert de mogelijkheden tot nascholing binnen de verschillende settings (H).
- exploreert vormings- en beroepsorganisaties (H).
- exploreert vakliteratuur binnen bepaalde beroepscontexten (H).
- verduidelijkt de actualiteit betreffende de beroepscontext (H).
- exploreert de mogelijkheid tot verder studeren.

REFLECTEREN

4.6 Eigen (competentie)groei in kaart brengen.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- licht de eigen kwaliteiten en evolutie toe.
- licht eigen aandachtspunten toe.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Over het kwaliteitsbewust handelen reflecteren. (AD1:1.12)
- Over het eigen agogisch handelen en de eigen communicatie reflecteren binnen een kader om gedrag en sociale interacties te duiden. (AD2:2.9)
- Over het werken in een organisatie, in team, reflecteren. (AD3:3.5)
- Over het werken als logistiek medewerker reflecteren. (C1:1.28; C2:2.17; C3:3.14; C4:4.10; C5:5.7)

4.2 Keuzemodules

OPTIONEEL / VERPLICHT voor leerlingen die niet instromen vanuit Organisatiehulp³

Competentie 1:

Als logistiek assistent werken in ziekenhuizen en/of zorg- en opvanginstellingen.

Context:

Complexe situaties

In de derde graad leerden leerlingen functioneren in eenvoudige situaties. In het specialisatiejaar verdiepen leerlingen hun vaardigheden in eenvoudige situaties. Verder ligt de nadruk op het functioneren in eerder **complexe situaties** (AD1-4 en C1 en C2). Een combinatie van de situatie waarbinnen leerlingen werken, de aard van de opdrachten die leerlingen uitvoeren en de mate van verantwoordelijkheid die ze dragen, bepalen de complexiteit van de situatie. (zie leerplan p.5)

Leerlingen werken in het specialisatiejaar rond **complexe situaties**. Hierbij is de plaats waar de logistiek medewerker wordt ingezet de factor die de complexiteit van de situatie kan verhogen. We denken daarbij aan het functioneren op een afdeling in een ziekenhuis of op het functioneren binnen bepaalde specifieke diensten: sterilisatie, mortuarium... De logistiek medewerker voert specifieke taken uit eigen aan de dienst waar hij wordt ingezet.

Bij het herhalen van eenvoudigere taken (H) is het belangrijk dat leerlingen een volgende stap in de leerlijn zetten en de reeds verworven kennis en vaardigheden verdiepen en toepassen in complexere situaties.

Settings:

Ziekenhuizen

Andere zorg- en opvanginstellingen: woonzorgcentra, kinderdagverblijven, dagcentra...

Gebruikers:

Ziekenhuizen: patiënten...

Woonzorgcentra: bewoners, cliënten, residenten...

Kinderdagverblijven: kinderen, ouders...

Beroepskwalificatie:

De leerlingen beantwoorden aan de kwalificatie '*logistiek assistent in ziekenhuizen en rusthuizen*' (volgens vereisten KB17 juni 2007 en Ministerieel besluit van 25-05-2007).

Werkplekieren/stage:

Leerlingen die niet instromen vanuit Organisatiehulp lopen minimaal **250 uur stage** in ziekenhuizen en rusthuizen (woonzorgcentra).

Toelichting:

In functie van de te bereiken competentie is het belangrijk om **integratie** te bewerkstelligen met de leerplandoel-

³ Voor leerlingen die niet instromen vanuit Organisatiehulp wordt van het pakket stage en praktijk in andere opleidingsinstellingen minimaal 250 uur besteed aan stage in **ziekenhuizen** en **rusthuizen** (woonzorgcentra) in functie van het bereiken van de verplichte module (= competentie 1): als logistiek assistent werken in ziekenhuizen en/of zorg- en opvanginstellingen (conform het Ministerieel besluit van 25-05-2007).

stellingen van **AD1 (kwaliteitsbewust handelen!), AD2, AD3, AD4** (algemene module).

VISIE EN ORGANISATIE

1.1 De begrippen gezondheid en welzijn verduidelijken en toelichten (H).

Onderliggende doelen:

De leerling:

- verduidelijkt de begrippen gezondheid*, welzijn, welbevinden en licht ze toe.
- verduidelijkt de begrippen zelfzorg, mantelzorg en professionele zorg en licht ze toe.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Agogisch handelen. (AD2:2.6–2.8)

1.2 De organisatie van de gezondheids- en welzijnszorg in Vlaanderen exploreren (H).

Onderliggende doelen:

De leerling:

- exploreert hoe de intra-* en extramurale* en transmurale* gezondheids- en welzijnszorg is georganiseerd.
- exploreert de werking van een zorginstelling/afdeling en verwerft inzicht in de structuur van een ziekenhuis/woonzorgcentrum, van verschillende departementen en afdeling.

Toelichting:

Duiding:

- Aandacht besteden aan specifieke diensten die aan bod komen tijdens stages in het specialisatiejaar.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Het (wetgevend) kader verduidelijken en aanwenden waarbinnen een logistiek medewerker functioneert. (AD4:4.2)
- Verschillende beroepscontexten exploreren waarbinnen een logistiek medewerker werkt. (AD4:4.3)
- De taken en functies van andere (zorg- en welzijns)beroepen binnen de verschillende contexten van de logistiek medewerker exploreren. (AD4:4.4)

1.3 Profiel en takenpakket van logistiek medewerker in zorginstellingen exploreren.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- exploreert de taakafbakening ten aanzien van andere zorgberoepen (H).
- exploreert het takenpakket van de logistiek medewerker die specifieke activiteiten uitvoert zoals ondersteunend werken in de sterilisatiedienst, het mortuarium, de linnendienst, de recovery room, het operatiekwartier... of die verbonden is aan een afdeling (V).
- exploreert het belang van het kwaliteitsbewust handelen als logistiek medewerker (H).

Toelichting: Duiding:

- In woonzorgcentra krijgt de logistiek medewerker vaak andere benamingen: huismoeder, zorg assistent, polyvalent medewerker...
- Het is belangrijk om na te gaan welke namen (met bijhorend takenpakket) in de eigen regio gehanteerd worden.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Het (wetgevend) kader verduidelijken en aanwenden waarbinnen een logistiek medewerker functioneert. (AD4:4.2)
- Verschillende beroepscontexten exploreren waarbinnen een logistiek medewerker werkt. (AD4:4.3)
- De taken en functies van andere (zorg- en welzijns)beroepen binnen de verschillende contexten van de logistiek medewerker exploreren. (AD4:4.4)

1.4 De wensen, behoeften, beperkingen en mogelijkheden van de gebruikers binnen de verschillende settings in kaart brengen (V).**Onderliggende doelen:**

De leerling:

- brengt de wensen, behoeften, beperkingen* en mogelijkheden van de gebruiker in kaart.
- brengt het maaltijdpatroon* van de gebruiker in kaart.
- brengt het voedingspatroon* van de gebruiker in kaart.

Toelichting: Beginsituatie:

- In de 3de graad exploreerden de leerlingen de wensen, behoeften, beperkingen en mogelijkheden van de gebruikers binnen de verschillende settings.

Specialisatiejaar:

- In het specialisatiejaar verwachten we dat de leerling zijn handelen afstemt op de gebruiker en zijn situatie. Het is daarom belangrijk dat de leerling wensen, behoeften, mogelijkheden en beperkingen in kaart leert brengen.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Agogisch handelen. (AD2:2.5-2.8)
- Maatschappelijke tendensen en uitdagingen voor de logistiek medewerker verduidelijken en toelichten. (AD4: 4.1)

1.5 Bij het ondersteunen van de gebruiker rekening houden met veel voorkomende problematieken op fysiek, psychisch, sociaal en existentieel of zingevend vlak en met hun invloed op de gebruiker en zijn omgeving (V).**Onderliggende doelen:**

De leerling:

- exploreert het omgaan met specifieke situaties in de zorg zoals gebruikers met dementie, gebruikers met een mentale of fysieke beperking, gebruikers met een specifieke zorgproblematiek, omgaan met ouderen, omgaan met gebruikers uit kwetsbare situaties, omgaan met etnisch- culturele minderheden.

- informeert zich over problematieken die een specifieke zorg van de logistiek medewerker vereisen.
- informeert zich over de gewoontes van gebruikers.
- informeert zich over hulpmiddelen die het welbevinden van gebruikers met een bepaalde problematiek verhogen.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Rekening houden met de wensen, behoeften, beperkingen en mogelijkheden van de gebruikers binnen de verschillende settings. (C1:1.4)
- Agogisch handelen. (AD2:2.5–2.8)
- Maatschappelijke tendensen en uitdagingen voor de logistiek medewerker verduidelijken en toelichten. (AD4:4.1)

**DIENSTGERELATEERDE TAKEN TER ONDERSTEUNING VAN HET ZORGTEAM:
MAALTIJDEN**

1.6 Vanuit een visie op evenwichtige voeding handelen (H).

Onderliggende doelen:

De leerling:

- werkt met een voedingsvoorlichtingsmodel.
- licht het belang van evenwichtige voeding* toe.
- houdt rekening met het maaltijd- en voedingspatroon van de gebruiker en de bijhorende voedingsadviezen en -richtlijnen.
- licht informatie over het menu toe.

Toelichting

Duiding

- Scholen die kiezen voor het werken rond de competentie 'logistiek medewerker in de voedingsdienst' of de competentie 'logistiek medewerker indirecte zorg (kleinhuishouding)' kunnen zich hier beperken tot het toepassen van de aangeleerde kennis, vaardigheden en attitudes binnen de context van de logistiek assistent in zorginstellingen.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Rekening houden met de wensen, behoeften, beperkingen en mogelijkheden van de gebruikers binnen de verschillende settings. (C1:1.4)
- Agogisch handelen. (AD2:2.5–2.8)
- Maatschappelijke tendensen en uitdagingen voor de logistiek medewerker verduidelijken en toelichten. (AD4:4.1)

1.7 De afdelingskeuken ordelijk houden (H).

Onderliggende doelen:

De leerling:

- ruimt de keuken en kasten op en houdt voorraden bij.
- reinigt koelkasten.

- vult materialen en benodigdheden aan.
- licht procedures voor het reinigen van materialen en benodigdheden toe.
- gebruikt en reinigt materialen en benodigdheden.
- doet de vaat.

Toelichting:

Duiding

- Scholen die kiezen voor het werken rond de competenties 'logistiek medewerker in de onderhoudsdienst' of 'logistiek medewerker in de indirecte zorg (kleinhuishouding)' kunnen zich beperken tot het toepassen van de daar aangeleerde kennis, vaardigheden en attitudes binnen de beroepscontext van de logistiek assistent in de zorginstellingen.

**DIENSTGERELATEERDE TAKEN TER ONDERSTEUNING VAN HET ZORGTEAM:
INTERIEUR EN LINNEN**

1.8 Voor de dagelijkse orde en netheid op de afdeling instaan en een aangename omgeving creëren (H).

Onderliggende doelen:

De leerling:

- houdt afdeling, (dienst)lokalen en kamers netjes.
- helpt bij het in orde brengen van een kamer voor een nieuwe gebruiker.
- vult de linnen- en verzorgingskar aan.
- reinigt hygiënisch en desinfecteert kamers en lokalen volgens richtlijnen.

Toelichting:

Duiding

- Wanneer de school werkt rond de competentie 'werken als logistiek medewerker in een onderhoudsdienst', kan men zich hier beperken tot het toepassen van de aangeleerde kennis, vaardigheden en attitudes binnen de beroepscontext van de logistiek assistent binnen zorginstellingen.
- Wanneer de school niet werkt rond de competentie 'werken als logistiek medewerker in een onderhoudsdienst', kan men in functie van de leerplandoelstelling 'exploreren van verschillende beroepscontexten/settings waarbinnen een logistiek medewerker werkt' (AD 4.3) in samenhang met deze doelstelling de setting van de onderhoudsdienst verder exploreren.

1.9 Materialen en benodigdheden wegbrengen, reinigen en onderhouden (H).

Onderliggende doelen:

De leerling:

- licht methodes toe voor het uitspoelen en/of steriliseren van medicatiepotjes, wasbekkens, bedpannen in een machine en past deze toe.
- reinigt en onderhoudt bedden en rolstoelen.
- vult de verzorgingskar aan.

- reinigt materialen en benodigdheden hygiënisch en desinfecteert volgens richtlijnen.

1.10 Bedden opmaken en verschoneren (H).

Onderliggende doelen:

De leerling:

- maakt het bed op van een niet bedlegerige gebruiker volgens richtlijnen.

1.11 Voor periodiek klein onderhoud van toestellen instaan (H).

Onderliggende doelen:

De leerling:

- licht richtlijnen toe voor het uitvoeren van klein onderhoud van benodigdheden zoals toestellen.
- verduidelijkt de werking van tilliften, rolstoelen, bedden, transportwagens.
- verduidelijkt materialen en benodigdheden voor klein onderhoud.
- voert klein onderhoud uit van tilliften, rolstoelen, bedden en transportwagens.

Toelichting:

Duiding

- In functie van de leerplandoelstelling 'exploreren van verschillende beroepscontexten/settings waarbinnen een logistiek medewerker werkt' (AD4: 4.3), kan men in samenhang met deze doelstelling de meer technische settings waarbinnen een logistiek medewerker kan worden tewerkgesteld verder exploreren.

1.12 Wasgoed verzamelen, sorteren en verdelen (H).

Onderliggende doelen:

De leerling:

- verduidelijkt interne procedures voor het wasgoed.
- verzamelt en sorteert vuil en besmet wasgoed en brengt het weg.
- sorteert en verdeelt proper linnen.
- controleert de hoeveelheid linnen.
- controleert linnen op verlies en slijtage en voert indien nodig klein verstelwerk uit.
- maakt een inventaris op van linnen en producten.
- bedient een wasmachine en droogkast voor het wassen van beperkt persoonlijk linnen van gebruikers.
- vult de linnenkar aan.

Toelichting:

Duiding

- Wanneer de school kiest voor het werken rond de competentie 'werken als logistiek medewerker in een linnendienst', kan men zich hier beperken tot het toepassen van de aangeleerde kennis, vaardigheden en attitudes binnen de beroepscontext van de logistiek assistent binnen zorginstellingen. (samenhang met C4:4.3; 4.4; 4.5 en 4.6).
- Wanneer de school niet werkt rond de competentie 'werken als logistiek medewerker in een linnendienst', kan men in functie van de leerplandoelstelling 'exploreren van verschillende beroepscontexten/settings waarbinnen een logistiek medewerker werkt' (AD4:4.3) in samenhang met deze doelstelling de setting van de linnendienst verder exploreren.
- Wanneer de school werkt rond de competentie 'werken als logistiek medewerker in de indirecte zorg' is er samenhang met leerplandoelstellingen C2.11 en C2.15 en kan men zich hier beperken tot het toepassen van de aangeleerde kennis, vaardigheden en attitudes binnen de beroepscontext van logistiek assistent binnen zorginstellingen.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Bij de uitvoering van een opdracht economisch handelen en bijdragen tot het economisch handelen van de ander volgens de geldende richtlijnen. (AD1:1.10)

1.13 Bij het decoratief en huiselijk inrichten van de gemeenschappelijke ruimten ondersteuning bieden.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- bevordert de gezelligheid en orde in een woonzorgcentrum (H).
- stemt het handelen af op de wensen, behoeften, mogelijkheden en beperkingen van de gebruikers bij de keuze van materialen (V).

Toelichting:

Duiding

- Wanneer de school werkt rond de competentie 'werken als logistiek medewerker in de indirecte zorg (kleinhuishouding) aanbiedt, kan men zich hier beperken tot het toepassen van kennis, vaardigheden en attitudes binnen de setting van de zorg- en opvanginstellingen. (samenhang met C2:2.14)

1.14 Materialen en documenten afhalen en wegbrengen.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- haalt medicatie af in de apotheek.
- brengt door de verpleegkundigen of laboranten geïdentificeerde stalen naar het laboratorium.
- haalt (steriel)verzorgingsmateriaal en medische benodigdheden/toestellen af en brengt ze weg.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Uitvoeren van eenvoudige (organisatiegebonden) administratieve opdrachten. (AD2:2.5)

1.15 Het medisch-chirurgisch materiaal van een dienst ontvangen en opvolgdocumenten bijwerken (V).

Onderliggende doelen:

De leerling:

- haalt het geplande en dringende te steriliseren materiaal en instrumentensets op in het operatiekwartier en in de verpleegeenheden.
- kijkt op de vooraf klaargemaakte lijsten na of de sets volledig zijn.
- verduidelijkt de ontsmettings- en/of sterilisatieprocedures van medisch-chirurgisch materiaal.
- verduidelijkt de verpakkingsprocedures van medisch-chirurgisch materiaal.
- sorteert het opgehaalde materiaal en tekortkomingen aan het te steriliseren materiaal aan de dienstverantwoordelijke of aan de betrokken personen (verpleegpersoneel of instrumentisten).
- spoelt het materiaal af en verwijdert het grof vuil in de daartoe bestemde zone.
- verduidelijkt het belang van de begrippen datum, partijnummer, autoclaafreferentie op de opvolgdocumenten.
- verpakt het te steriliseren materiaal, controleert de staat ervan, sorteert het en stelt de sets samen aan de hand van handleidingen.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Bij de uitvoering van een opdracht hygiënisch handelen en bijdragen aan het hygiënisch handelen van de ander volgens de geldende richtlijnen. (AD1:1.10)
- Uitvoeren van eenvoudige (organisatiegebonden) administratieve opdrachten. (AD2:2.5)

1.16 Een tijdige en correcte sterilisatie verzekeren (V).

Onderliggende doelen:

De leerling:

- werkt volgens de geldende procedures inzake ontsmetting en sterilisatie, veiligheid en milieu.
- laadt het materiaal zo efficiënt mogelijk in de industriële vaatwasmachine of autoclaven.
- ontvangt leveringen van sterilisatiemateriaal en plaatst deze op hun correcte plaats en signaleert tekorten aan de verantwoordelijke.
- registreert alle uitgevoerde sterilisatieactiviteiten.
- voert op regelmatige basis testen uit om de correcte werking van de machines en het kwalitatieve verloop van het sterilisatieproces na te gaan.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Bij de uitvoering van een opdracht bijdragen aan het milieubewust handelen volgens de geldende richtlijnen. (AD1:1.6)
- Bij de uitvoering van een opdracht veilig handelen en bijdragen aan de veiligheid van de ander volgens de geldende richtlijnen. (AD1:1.7)
- Bij de uitvoering van een opdracht hygiënisch handelen en bijdragen tot het hygiënisch handelen van de ander volgens de geldende richtlijnen. (AD1:1.9)
- Uitvoeren van eenvoudige (organisatiegebonden) administratieve opdrachten. (AD2:2.5)

1.17 De bestellingen van steriel materiaal voorbereiden en verdelen (V).

Onderliggende doelen:

De leerling:

- werkt volgens de geldende richtlijnen inzake ontsmetting en sterilisatie.
- laadt machines uit en maakt de gesteriliseerde sets of het materiaal klaar voor verzending naar het operatiekwartier of de verpleegeenheden.
- levert in dringende gevallen medische instrumenten uit steriele sets aan chirurgen en instrumentisten en stelt de set nadien opnieuw samen.
- drukt etiketten af voor de gesteriliseerde sets en voorziet de nieuwe steriele sets van etiketten.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Bij de uitvoering van een opdracht veilig handelen en bijdragen aan de veiligheid van de ander volgens de geldende richtlijnen. (AD1:1.7)
- Bij de uitvoering van een opdracht hygiënisch handelen en bijdragen tot het hygiënisch handelen van de ander volgens de geldende richtlijnen. (AD1:1.9)
- Uitvoeren van eenvoudige (organisatiegebonden) administratieve opdrachten. (AD2:2.5)

1.18 Binnenkomende interne post sorteren en verdelen (V).

Onderliggende doelen:

De leerling:

- brengt papieren, dossiers, formulieren naar de diverse diensten, klasseert ze, bereidt dossiers voor en sluit ze af.
- verzamelt, klasseert en verdeelt post, dossiers, faxen, pakjes...
- stelt de stukken ter beschikking van de afdelingen.
- kopieert documenten.
- voert de bedelingsrondes uit.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Uitvoeren van eenvoudige (organisatiegebonden) administratieve opdrachten. (AD2:2.5)

GEBRUIKGERELATEERDE TAKEN TER ONDERSTEUNING VAN HET ZORGTEAM (geen verzorgende of verpleegkundige handelingen)

1.19 Voor het maaltijdgebeuren zorgen (H).

Onderliggende doelen:

De leerling:

- haalt karren en transportwagens op en brengt ze weg.
- plaatst plateaus op de transportwagen.
- licht de werkwijze toe voor het verdelen, opdienen, afruimen en afhalen van maaltijden en dranken.
- bereidt maaltijden voor.

- schenkt dranken in, verdeelt, bedeeft maaltijden en ruimt af.
- dekt de tafels en ruimt tafels af.
- werkt met toestellen voor koffie en thee.
- onderscheidt en respecteert verschillende diëten/voedingsrichtlijnen en –adviezen.

Toelichting:

Duiding:

- Scholen die kiezen voor de het werken rond de competentie ‘werken als logistiek medewerker in de voedingsdienst’ of ‘werken als logistiek medewerker in de indirecte zorg (kleinhuishouding)’ kunnen het werken rond een aantal onderliggende doelen ook tijdens het werken rond die competenties aan bod laten komen. (C2:2.10)

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Vlot en respectvol communiceren in een 1-1 relatie. (AD2:2.1)
- Eenvoudige (organisatiegebonden) administratieve opdrachten uitvoeren. (AD2:2.5)
- Agogisch handelen. (AD2:2.6-2.8)

1.20 Bij maaltijden hulp bieden (H).

Onderliggende doelen:

De leerling:

- stemt het handelen af op de wensen, behoeften, mogelijkheden en beperkingen van de gebruiker (V).
- beschermt de kledij van de gebruiker tegen morsen.
- helpt gebruikers zonder slikproblemen bij eten en drinken.
- onderscheidt en respecteert verschillende diëten/voedingsrichtlijnen en –adviezen.
- meldt onregelmatigheden zoals gebrek aan eetlust, onrust aan het verzorgend personeel (V).

Toelichting:

Specialisatiejaar:

- Aandacht besteden aan specifieke doelgroepen.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- De wensen, behoeften, beperkingen en mogelijkheden van de gebruikers binnen de verschillende settings in kaart brengen. (C1:1.4)
- Vlot en respectvol communiceren in een 1-1 relatie. (AD2:2.1)
- Eenvoudige (organisatiegebonden) administratieve opdrachten uitvoeren. (AD2:2.5)
- Agogisch handelen. (AD2:2.5–2.8)
- Vlot en respectvol communiceren in team. (AD3:3.2)
- Maatschappelijke tendensen en uitdagingen voor de logistiek medewerker verduidelijken en toelichten. (AD4:4.1)

1.21 De kamers ordelijk houden (H).

Onderliggende doelen:

De leerling:

Ziekenhuizen en woonzorgcentra:

- stemt het handelen af op de wensen, behoeften, mogelijkheden en beperkingen van de gebruiker (V).
- bevordert de gezelligheid op kamers.
- houdt klein meubilair en kasten ordelijk.
- controleert en handhaaft de netheid na de maaltijd.
- zorgt voor planten en bloemen.
- ziet toe op versheid van fruit.
- ziet toe op aanwezigheid van dranken.

Ziekenhuizen:

- bewaart orde op kamers en ruimt op.
- draagt zorg voor bezittingen van gebruiker.

Woonzorgcentra:

- bewaart de orde op kamers en ruimt op ter aanvulling voor de zelfzorg en/of wanneer de gebruiker daar zelf niet toe in staat is.
- bevordert de gezelligheid op kamers.
- verzorgt klusjes voor de gebruiker.

Toelichting:

Duiding:

- Scholen die werken rond de competenties 'werken als logistiek medewerker in de onderhoudsdienst' of 'werken als logistiek medewerker in de indirecte zorg (kleinhuishouding)' kunnen het werken rond een aantal onderliggende doelen daar aan bod laten komen. (samenhang met C2:2.11; C2:2.15; C5:5.6)

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- De wensen, behoeften, noden en beperkingen van de gebruiker in kaart brengen. (C1:1.4)
- Agogisch handelen. (AD2:2.5–2.8)

1.22 Noodsituaties herkennen en accuraat optreden (H).

Onderliggende doelen:

De leerling:

- roept medische of andere hulp in.
- verwittigt de verantwoordelijke volgens richtlijnen.
- handelt als eerstehulpverlener.
- handelt levensreddend.
- blijft rustig in noodsituaties.
- vermijdt besmetting.

Toelichting:

Beginsituatie:

- Leerlingen leerden in de 2de graad (als burger) noodsituaties herkennen en adequaat optreden. In de derde graad herhaalden ze eerste-hulpvaardigheden en leerden ze noodsituaties herkennen en adequaat optreden in professionele situaties (een verantwoordelijke verwittigen volgens de geldende richt-

lijnen is in professionele situaties noodzakelijk).

Specialisatiejaar:

- Herhaling is noodzakelijk! Leg in specialisatiejaren ook opnieuw de focus op het levensreddend handelen en het hanteren van een Automatische Externe Defibrillator.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Bij de uitvoering van een opdracht veilig handelen en bijdragen aan de veiligheid van de ander volgens de geldende richtlijnen. (AD1:1.7)

1.23 Het team helpen bij het hanteren, mobiliseren en verplaatsen van gebruikers met beperkte mobiliteitsproblemen (H).

Onderliggende doelen:

De leerling:

- stemt het handelen af op de wensen, behoeften, mogelijkheden en beperkingen van de gebruiker (V).
- hanteert eenvoudige hulpmiddelen ter ondersteuning van het lig- en zitcomfort van de gebruiker.
- licht technieken van transfers van lig naar zit en omgekeerd toe en voert ze uit.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- De wensen, behoeften, noden en beperkingen van de gebruiker in kaart brengen. (C1:1.4)
- Bij de uitvoering van een opdracht veilig handelen en bijdragen aan de veiligheid van de ander volgens de geldende richtlijnen. (AD1:1.7)
- Bij de uitvoering van een opdracht ergonomisch handelen en bijdragen aan het ergonomisch handelen van de ander volgens de geldende richtlijnen. (AD1:1.8)
- Agogisch handelen. (AD2:2.5–2.8)

1.24 Verzorgen van intern transport van gebruikers met de rolstoel, bed of te voet (H).

Onderliggende doelen:

De leerling:

Ziekenhuizen en woonzorgcentra:

- stemt het handelen af op de wensen, behoeften, mogelijkheden en beperkingen van de gebruiker (V).
- ontvangt de aanvraag van de verpleegkundige van de diensten en informeert zich over de wijze van vervoer.
- brengt gebruikers naar andere afdelingen.
- vervoert gebruikers in rolstoelen, een bed of een brancard of begeleidt hen te voet naar de toegewezen dienst.
- helpt bij het hanteren, mobiliseren en positioneren van gebruikers met beperkte mobiliteitsproblemen.
- ondersteunt gebruikers met beperkte mobiliteitsproblemen bij zitten, lopen en licht hiervoor technieken toe.
- licht procedures toe voor het ondersteunen van gebruikers en let op goede positionering van het lichaam.
- heeft aandacht voor de veiligheid van de gebruiker tijdens het transport.
- helpt de verpleegkundigen en zorgkundigen bij het intern transport van de gebruiker naar andere afde-

lingen binnen de instelling.

- verwittigt de verpleegkundige bij het ophalen en terugbrengen van gebruikers.
- voert tijdens het transport gesprekken met de gebruiker en stelt hem gerust.
- raadpleegt de verpleegkundige indien de gebruiker zich niet in de vereiste transportvoorwaarden bevindt.

Woonzorgcentra:

- raadpleegt en verduidelijkt gebruiksvorschriften van rolwagens, rolzetels en multipositiewagens.
- begeleidt gebruikers tijdens een wandeling door de gangen of in de tuin.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- De wensen, behoeften, noden en beperkingen van de gebruiker in kaart brengen. (C1:1.4)
- Bij de uitvoering van een opdracht veilig handelen en bijdragen aan de veiligheid van de ander volgens de geldende richtlijnen. (AD1:1.7)
- Bij de uitvoering van een opdracht ergonomisch handelen en bijdragen aan het ergonomisch handelen van de ander volgens de geldende richtlijnen. (AD1:1.8)
- Agogisch handelen. (AD2:2.5-2.8)

1.25 Gebruikers motiveren om deel te nemen aan activiteiten en animatie (H).

Onderliggende doelen:

De leerling:

- stemt het handelen af op de wensen, behoeften, mogelijkheden en beperkingen van de gebruiker (V).
- treedt motiverend en ondersteunend op bij het motiveren van gebruikers in een woonzorgcentrum.
- gaat hoffelijk om met gebruikers.
- heeft oog voor sociale en huiselijke aspecten van het leefgebeuren.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- De wensen, behoeften, noden en beperkingen van de gebruiker in kaart brengen. (C1:1.4)
- Agogisch handelen. (AD2:2.5–2.8)

1.26 Bij de voorbereiding van en tijdens activiteiten helpen (H).

Onderliggende doelen:

De leerling:

- werkt in het woonzorgcentrum samen met de animator, ergotherapeut en overlegt met hen.
- verwerft inzicht in het verloop van activiteiten.
- voert opdrachten uit ter voorbereiding van activiteiten.
- licht toe hoe de logistiek medewerker ondersteuning kan bieden tijdens activiteiten.
- staat in voor nazorg.
- brengt het lokaal in orde na een activiteit.

Toelichting:

Duiding:

- Wat betreft het helpen bij activiteiten, werkt de logistiek assistent steeds op vraag, volgens de instructies en onder de begeleiding van een animator/ergotherapeute...

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- De taken en functies van andere (zorg- en welzijns)beroepen binnen de verschillende contexten van de logistiek medewerker exploreren. (AD4:4.4)

WERKEN OP AFDELINGSNIVEAU

1.27 Gebruikergerelateerde en dienstgerelateerde taken op een afdeling combineren (V).

Onderliggende doelen:

De leerling:

- organiseert en plant de eigen werkzaamheden op de afdeling.
- combineert verschillende taken en voert deze uit.

REFLECTEREN

1.28 Over het handelen als logistiek assistent in ziekenhuizen en/of zorg- en opvanginstellingen reflecteren.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- reflecteert over het eigen handelen en over de beleving van de situatie.
- verplaatst zich in het standpunt van de ander.
- gaat na wat het effect van zijn/haar handelen op het gedrag van de ander is.
- formuleert kwaliteiten en aandachtspunten.
- stuurt het eigen handelen bij.

Toelichting:

Duiding:

- Het is belangrijk dat leerlingen niet enkel leren reflecteren op situaties en het handelen tijdens les- en klasgebeuren maar ook op situaties en op het handelen tijdens het werkplekleren.
- Vanuit een reflectie op het eigen handelen, het formuleren van werkpunten leren leerlingen de samenhang zien met de cyclus van het methodisch handelen.

OPTIONEEL

Competentie 2: Als logistiek medewerker werken in de indirecte zorg (kleinhuishouding).

Context:

Maaltijdzorg: bereiden van maaltijden, gerechten, dagvoeding binnen de context van de **dagelijkse keuken**.

→ met aandacht voor **flesvoeding, fruit en groentepap (kinderen), dagelijkse gezonde maaltijden** met aandacht voor seizoensproducten (kinderen en volwassenen).

Complexe situaties

In de derde graad leerden leerlingen functioneren in eenvoudige situaties. In het specialisatiejaar verdiepen leerlingen hun vaardigheden in eenvoudige situaties. Verder ligt de nadruk op het functioneren in eerder **complexe situaties** (AD1-4 en C1 en C2). Een combinatie van de situatie waarbinnen leerlingen werken, de aard van de opdrachten die leerlingen uitvoeren en de mate van verantwoordelijkheid die ze dragen, bepalen de complexiteit van de situatie. (zie leerplan p.5)

Leerlingen werken in het specialisatiejaar rond **complexe situaties**. **Hierbij is de doelgroep waarbij de logistiek medewerker functioneert de factor die de complexiteit van de situatie kan verhogen. We denken daarbij aan het werken voor gebruikers met specifieke zorgbehoeften.**

Bij het herhalen van eenvoudigere taken (H) is het belangrijk dat leerlingen een volgende stap in de leerlijn zetten en de reeds verworven kennis en vaardigheden verdiepen en toepassen in complexere situaties.

Settings:

diensten voor gezinszorg
particulieren

Gebruikers:

gezinnen, ouderen, volwassenen
medeleerlingen

Toelichting:

Beginsituatie

In de 2de graad werden m.b.t. maaltijdzorg doelstellingen bereikt onder directe begeleiding van de leraar, binnen de context van de eenvoudige, dagelijkse keuken. Voor de setting van de gezinszorg blijft dit ook in de 3de graad een belangrijke context.

In de 2de graad werken leerlingen onder directe begeleiding van de leraar en met ondersteuning van werkmodellen.

Derde graad (wanneer er werd gewerkt rond C2)

Maaltijdzorg: in de 3de graad werden de kennis en vaardigheden van leerlingen verbreed naar de meer complexe dagelijkse keuken (gebruik van complexere bereidingswijzen).

Leerlingen groeiden naar meer zelfstandigheid (zelfstandig werkmodellen hanteren, routinehandelingen uitvoeren zonder werkmodellen) en in mate van verantwoordelijkheid (onder verwijderd toezicht).

Bij het verlenen van indirecte zorg waren het combineren van huishoudelijke taken en de organisatie van de indirecte zorg binnen een bepaald tijdsbestek belangrijke aandachtspunten.

Leerlingen leerden inzien dat in het zorg dragen voor indirecte zorg kwaliteitsbewust handelen en communicatie met de gebruiker en aandacht voor gezondheid noodzakelijk zijn.

Specialisatiejaar:

In het specialisatiejaar is het belangrijk leerlingen te appelleren op de reeds verworven, kennis, vaardigheden en attitudes. In het specialisatiejaar gaan de leerlingen deze kennis, vaardigheden en attitudes verdiepen en toepassen in complexe situaties.

In functie van de te bereiken competentie is het belangrijk om **integratie** te bewerkstelligen met de leerplandoelstellingen van **AD1 (kwaliteitsbewust handelen!), AD2, AD3 en AD4** (algemene module) met nadruk op de **afstemming van de indirecte zorg op de gebruiker, zijn situatie en de dienst**. Hierbij is het belangrijk dat ze **flexibel en creatief leren omgaan met de mogelijkheden in een thuissituatie**.

Scholen die zowel werken rond de competentie 'werken als logistiek medewerker in de indirecte zorg (kleinhuishouding) als 'werken als logistiek medewerker in de onderhoudsdienst', kunnen een aantal onderliggende leerplandoelstellingen in samenhang aanbrengen en telkens toepassen op de verschillende settings.

VISIE

2.1 De plaats en betekenis (visie) van huishouding binnen verschillende settings verduidelijken en toelichten.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- exploreert de verschillen tussen kleinhuishouding en groothuishouding.
- exploreert de verschillen tussen professioneel reinigen en onderhouden in een kleinhuishoudelijke en groothuishoudelijke context.
- gaat na wie welke huishoudelijke taken op zich neemt binnen de setting van de kleinhuishouding.
- licht het belang van kleinhuishouding voor (de vertrouwensrelatie met) de gebruiker toe.

Toelichting:

Duiding:

- Het exploreren van de verschillen tussen professioneel reinigen en onderhouden in een klein huishoudelijke en in een groothuishoudelijke context' is eveneens een aparte leerplandoelstelling onder competentie 'werken als logistiek medewerker in de onderhoudsdienst'.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Maatschappelijke tendensen en uitdagingen voor de logistiek medewerker verduidelijken en toelichten. (AD4:4.1)
- Verschillende beroepscontexten/settings exploreren waarbinnen een logistiek medewerker werkt. (AD4:4.3)
- De taken en functies van andere (zorg- en welzijns)beroepen binnen de verschillende contexten van de logistiek medewerker exploreren. (AD4:4.4)

2.2 Profiel en takenpakket van logistiek medewerker exploreren.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- exploreert het takenpakket met betrekking tot interieurzorg, linnenzorg, maaltijdzorg.
- exploreert de plaats en het belang van het kwaliteitsbewust handelen binnen het profiel.
- bakent het takenpakket van de huishoudhulp af en vergelijkt het met het takenpakket van de verzorgende (V).

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Maatschappelijke tendensen en uitdagingen voor de logistiek medewerker verduidelijken en toelichten. (AD4:4.1)
- Verschillende beroepscontexten/settings exploreren waarbinnen een logistiek medewerker werkt. (AD4:4.3)
- De taken en functies van andere (zorg- en welzijns)beroepen binnen de verschillende contexten van de logistiek medewerker exploreren. (AD4:4.4)

2.3 De wensen, behoeften, beperkingen en mogelijkheden van de gebruikers binnen de verschillende settings in kaart brengen.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- brengt de wensen, behoeften, beperkingen* en mogelijkheden van de gebruiker in kaart.
- brengt het maaltijdpatroon* van de gebruiker in kaart.
- brengt het voedingspatroon* van de gebruiker in kaart.

Toelichting:

Beginsituatie:

- In de 3de graad exploreerden de leerlingen de wensen, behoeften, beperkingen en mogelijkheden van de gebruikers binnen de verschillende settings.

Specialisatiejaar:

- In het specialisatiejaar verwachten we dat de leerling zijn handelen afstemt op de gebruiker en zijn situatie.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Agogisch handelen. (AD2:2.5-2.8)
- Maatschappelijke tendensen en uitdagingen voor de logistiek medewerker verduidelijken en toelichten. (AD4:4.1)

2.4 Bij het ondersteunen van de gebruiker rekening houden met veel voorkomende problematieken op fysiek, psychisch, sociaal en existentieel of zingevend vlak en met hun invloed op de gebruiker en zijn omgeving (V).

Onderliggende doelen:

De leerling:

- exploreert het omgaan met specifieke situaties in de zorg zoals gebruikers met dementie, gebruikers met een mentale of fysieke beperking, gebruikers met een specifieke zorgproblematiek, omgaan met ouderen, omgaan met gebruikers uit kwetsbare situaties, met etnisch- culturele minderheden.
- informeert zich over problematieken die een specifieke zorg van de logistiek medewerker vereisen.
- informeert zich over de gewoontes van gebruikers.
- informeert zich over hulpmiddelen die het welbevinden van gebruikers met een bepaalde problematiek verhogen.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Agogisch handelen. (AD2:2.5–2.8)
- Maatschappelijke tendensen en uitdagingen voor de logistiek medewerker verduidelijken en toelichten. (AD4:4.1)
- De wensen, behoeften, beperkingen en mogelijkheden van de gebruikers binnen de verschillende settings in kaart brengen. (C1:1.4)

GEbruIKERGERELATEERDE TAKEN: PLANNEN/VOORBEREIDEN

2.5 Indirecte zorg plannen en organiseren.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- stemt zijn zorg af op de wensen, behoeften en mogelijkheden, beperkingen van de gebruiker en zijn situatie (V).
- gaat om met mogelijkheden en beperkingen zoals voorziene tijd, voorziene infrastructuur, budget in de thuissituatie van de gebruiker en/of organisatie (H).
- maakt een planning op voor de uit te voeren taken en combineert huishoudelijke taken (maaltijdzorg, linnenzorg en interieurzorg) (H).
- gaat flexibel (H) en creatief om met complexe en onverwachte situaties (V).
- noteert de ontbrekende voorraad voor de gebruiker (V).

Toelichting:

Duiding:

- Naargelang de opdracht kan men differentiëren naar de gebruiker: kind, gezin, oudere gebruiker.

Specialisatiejaren:

- In het specialisatiejaar is het belangrijk dat leerlingen creatief en flexibel leren omgaan met onverwachte situaties.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Agogisch handelen. (AD2:2.5-2.8)
- Maatschappelijke tendensen en uitdagingen voor de logistiek medewerker verduidelijken en toelichten. (AD4:4.1)
- De wensen, behoeften, beperkingen en mogelijkheden van de gebruikers binnen de verschillende settings in kaart brengen. (C1:1.4)

2.6 De maaltijdzorg voor gebruikers plannen en voorbereiden.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- stelt een maaltijd /gerecht/dagvoeding voor een gebruiker/gezin samen (H) en stemt zijn handelen af op de wensen en behoeften én mogelijkheden en/of beperkingen van de gebruiker.
- maakt een weekplanning op voor maaltijdzorg en restverwerking (V).
- houdt rekening met het maaltijd- en voedingspatroon van de gebruiker en met de bijhorende voedingsadviezen en richtlijnen.
- zoekt informatie over de eigenschappen van een product (productkennis) in relatie tot het voedingspatroon van de gebruiker op (V).
- kiest een bereidingswijze, materialen en benodigdheden.

Toelichting:

Duiding

- Naargelang de opdracht kan men differentiëren naar gebruikers.
- 'Eigenschappen van producten' in relatie tot voedingspatroon: vb. bevat een product gluten, dierlijke eiwitten, zout...? Het is belangrijk dat leerlingen vanuit de kennis over het voedingspatroon van de gebruiker, zichzelf de gewoonte aanleren om zich te informeren omtrent producten die ze wensen te gebruiken en zo hun productkennis uitbreiden.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Vanuit een visie op evenwichtige voeding handelen. (C1:1.6; C3:3.3)
- De wensen, behoeften, mogelijkheden en beperkingen van de gebruikers binnen de verschillende settings in kaart brengen. (C2:2.3)
- Bij het ondersteunen van de gebruiker rekening houden met veel voorkomende problematieken op fysiek, psychisch, sociaal en existentieel of zingevend vlak en met hun invloed op de gebruiker en zijn omgeving. (C2:2.4)
- Maatschappelijke tendensen en uitdagingen voor de logistiek medewerker verduidelijken en toelichten. (AD4:4.1)

2.7 Interieur- en linnenzorg plannen en voorbereiden.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- plant en bereidt de zorg voor vanuit de oriëntatie op vuil en vuilheidsgraad, materiaal/grondstof, toepassing en eigenschappen.
- houdt hierbij rekening met de factoren van het reinigingsproces.
- kiest een gepast reinigings- en/of onderhoudssysteem, gepaste reinigings- en/of onderhoudsproducten, een gepaste tijd en temperatuur.

Toelichting:

Beginsituatie

- Ook in de 2de graad vertrokken leerlingen bij het plannen en voorbereiden van de zorg vanuit de oriëntatie op materiaal/grondstof, toepassing en eigenschappen. Het lezen van de gegevens op een etiket

was hierbij een belangrijke doelstelling.

- Leerlingen leerden al heel wat begrippen m.b.t. reinigen en onderhouden in de klein huishoudelijke context: onderhouden, reinigen/schoonmaken, frequentie van zorgvraag, esthetisch reinigen, hygiënisch reinigen... en maakten ze kennis met de groothuishouding.
- Leerlingen leerden het belang van de factoren van het reinigingsproces verduidelijken en een zorg plannen en uitvoeren rekening houdend met de factoren, dus ook de keuze voor passende reinigings- en onderhoudsproducten, benodigde hoeveelheden van een product meten en indien nodig oplossen; de keuze voor een gepast reinigings- en onderhoudssysteem voor droog, klamvochtig of nat reinigen, voor handwas of machinewas ...; kiezen voor een gepaste temperatuur en gepaste (inwerk)tijd... In functie van linnenzorg leerden leerlingen kiezen voor een gepaste nazorg en wasgoed sorteren.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen

- De wensen, behoeften, mogelijkheden en beperkingen van de gebruikers binnen de verschillende settings in kaart brengen. (C2:2.3)
- Maatschappelijke tendensen en uitdagingen voor de logistiek medewerker verduidelijken en toelichten. (AD4:4.1)

BOODSCHAPPEN

2.8 Boodschappen/aankopen doen voor een gebruiker op basis van een met hem of haar besproken lijstje.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- bespreekt de nodige aankopen met de gebruiker en maakt een lijstje.
- doet boodschappen volgens afspraken.
- verantwoordt de aankopen.

Toelichting:

Duiding

- Het betreft niet enkel boodschappen m.b.t. voedingswaren, maar ook andere aankopen op vraag van de gebruiker (tijdschriften, stopwol ...).
- Afspraken: wensen, behoeften, betalingswijze....

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- De wensen, behoeften, mogelijkheden en beperkingen van de gebruikers binnen de verschillende settings in kaart brengen. (C2:2.3)
- Agogisch handelen. (AD2:2.5–2.8)

GEbruIKERGERELATEERDE TAKEN: UITVOEREN

2.9 Gerechten voor gebruikers/medeleerlingen bereiden en bewaren.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- combineert de maaltijdzorg met de uitvoering van andere huishoudelijke taken.
- stemt de zorg af op de wensen, behoeften, mogelijkheden en beperkingen van de gebruiker (V).

Toelichting: Beginsituatie:

- In de 2de graad leerden leerlingen met ondersteuning van een werkmodel eenvoudige gerechten voor medeleerlingen en doelgroep bereiden. Ze leerden hiertoe eenvoudige technieken en bereidingswijzen toepassen; werken met klein huishoudelijke toestellen, de benodigde hoeveelheden van een product afwegen, meten en schatten, alsook een bereiding bewaren.

Specialisatiejaar:

- Het is belangrijk om in samenhang met Pav/Wiskunde rekervaardigheden in te oefenen in functie van het herleiden van hoeveelheden, maten en gewichten.
- Afstemmen van de zorg op de gebruiker en zijn situatie.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Vanuit een visie op evenwichtige voeding handelen. (C1:1.6; C3:3.3)
- De wensen, behoeften, mogelijkheden en beperkingen van de gebruikers binnen de verschillende settings in kaart brengen. (C2:2.3)
- Bij het ondersteunen van de gebruiker rekening houden met veel voorkomende problematieken op fysiek, psychisch, sociaal en existentieel of zingevend vlak en met hun invloed op de gebruiker en zijn omgeving. (C2:2.4)
- Maatschappelijke tendensen en uitdagingen voor de logistiek medewerker verduidelijken en toelichten. (AD4: 4.1)

2.10 Gerechten, dranken en maaltijden presenteren, inschenken, aanbieden.**Samenhang met andere leerplandoelstellingen:**

- Vanuit een visie op evenwichtige voeding handelen. (C1:1.6; C3:3.3)
- De wensen, behoeften, mogelijkheden en beperkingen van de gebruikers binnen de verschillende settings in kaart brengen. (C2:2.3)
- Bij het ondersteunen van de gebruiker rekening houden met veel voorkomende problematieken op fysiek, psychisch, sociaal en existentieel of zingevend vlak en met hun invloed op de gebruiker en zijn omgeving. (C2: 2.4)
- Agogisch handelen. (AD2:2.5–2.8)

2.11 Ondersteunen bij activiteiten van het dagelijks leven.**Onderliggende doelen:**

De leerling:

- maakt afspraken over de ondersteuning bij activiteiten van het dagelijks leven van de gebruiker.
- onthaalt een bezoeker en kondigt hem aan bij de gastheer/gastvrouw.
- maakt afspraken over de opvang en begeleiding van schoolgaande kinderen bij hun dagelijkse activiteiten.

Toelichting: Duiding:

afspraken betreffende dagelijkse activiteiten: maaltijden/vieruurtjes, traject huis-school, uitstapjes...

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- De wensen, behoeften, mogelijkheden en beperkingen van de gebruikers binnen de verschillende settings in kaart brengen. (C2:2.3)
- Bij het ondersteunen van de gebruiker rekening houden met veel voorkomende problematieken op fysiek, psychisch, sociaal en existentieel of zingevend vlak en met hun invloed op de gebruiker en zijn omgeving. (C2:2.4)
- Agogisch handelen. (AD2:2.6-2.8)
- Maatschappelijke tendensen en uitdagingen voor de logistiek medewerker verduidelijken en toelichten. (AD4:4.1)

2.12 Vanuit de oriëntatie op materiaal/grondstof, toepassing, eigenschappen, opruimen, verluchten, reinigen en onderhouden van textiel, lokalen, keuken, leefruimten, buitenruimten; materialen en behoeften met behulp van technieken.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- houdt bij het reinigen en onderhouden rekening met vuil en vuilheidsgraad, de zorgvraag/ zorgfrequentie, de factoren in het reinigings- en/of onderhoudsproces.
- maakt gebruik van de correcte techniek die eigen is aan het gekozen reinigings- en/of onderhoudsysteem.
- combineert de interieurzorg en linnenzorg met andere huishoudelijke taken.
- stemt de zorg af op de wensen, behoeften, mogelijkheden en beperkingen van de gebruiker en zijn situatie (V).

Toelichting:

Beginsituatie

- In de 2de graad leerden leerlingen – rekening houdend met zorgvraag en zorgfrequentie, vuil en vuilheidsgraad en met de factoren in het reinigings- en/of onderhoudsproces – reinigingssystemen voor nat en droog reinigen correct hanteren en onderhouden; reinigings- en onderhoudssystemen voor interieur en sanitair correct hanteren en onderhouden, werken met een stofzuiger, wasgoed wassen en schoeisel reinigen. Ze maakten ook kennis met hygiënisch reinigen en kleurencodes.
- In de 2de graad leerden leerlingen aandacht besteden aan interieurzorg en linnenzorg onder directe begeleiding van de leraar en met ondersteuning van werkmodellen.

Specialisatiejaar

- Wanneer een school in de 3de graad koos of in het specialisatiejaar kiest om te werken rond de competenties 'werken als logistiek medewerker in een onderhoudsdienst' of 'werken als logistiek medewerker in de linnendienst' kan men zich hier beperken tot het toepassen van de aangeleerde kennis, vaardigheden en attitudes binnen de beroepscontext van de logistiek medewerker in de indirecte zorg (met aandacht voor het combineren van huishoudelijke taken).
- Het is belangrijk om in samenhang met Pav/Wiskunde rekenvaardigheden in te oefenen in functie van het herleiden van hoeveelheden, maten en gewichten.
- Afstemmen van de zorg op de gebruiker en zijn situatie: aandacht voor het flexibel en creatief inspelen op de mogelijkheden van de thuissituatie, aandacht voor extreem vuile situaties.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- De wensen, behoeften, mogelijkheden en beperkingen van de gebruikers binnen de verschillende settings in kaart brengen. (C2:2.3)

2.13 Bedden luchten, opmaken en verschoneren.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- combineert het opmaken en verschoneren van bedden met andere huishoudelijke taken.

Toelichting:

Duiding:

- In de verplichte module (C1 – derde graad) leerden leerlingen (ziekenhuis)bedden opmaken en verschoneren. Het is voldoende de reeds verworven kennis, vaardigheden en attitudes toe te passen binnen de setting van de gezinszorg, enz.

2.14 Voor planten en kleine huisdieren zorg dragen.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- maakt kennis met de zorg voor planten en kleine huisdieren.
- draagt zorg voor bloemen en planten.
- maakt afspraken over de verzorging van dieren.

Toelichting:

Duiding:

- In functie van de leerplandoelstelling 'exploreren van verschillende settings waarbinnen een logistiek medewerker kan werken' (AD4:4.2) kan men in samenhang met deze doelstelling de setting van de tuincentra ed. verder exploreren.

2.15 Een huiselijke sfeer in leefruimten creëren en hiervoor gebruik maken van materialen en benodigdheden.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- combineert het creëren van sfeer met andere huishoudelijke taken.
- stemt de zorg af op de wensen en behoeften van de gebruiker (V).

Toelichting:

Beginsituatie

- Deze doelstelling kwam ook aan bod in de 2de graad (binnen de context van de eigen school of in functie van het participeren aan activiteiten met doelgroepen).

Specialisatiejaar:

- In het specialisatiejaar is het belangrijk dat men vertrekt vanuit de noden of vragen van de setting/gebruiker.

GEBUIKGERELATEERDE TAKEN: NAZORG

2.16 Zorg dragen voor de nazorg m.b.t de indirecte zorg (H).

Onderliggende doelen:

De leerling:

- doet de vaat en ruimt op.
- hangt wasgoed op.
- strijkt wasgoed.
- maakt wasgoed kastklaar.
- doet klein verstelwerk.
- ruimt de gebruikte benodigdheden op en ziet toe op de productvoorraad.
- informeert de gebruiker over schade aan het meubilair en de benodigdheden/apparaten.
- combineert taken m.b.t. nazorg met andere huishoudelijke taken.

Toelichting:

Beginsituatie

- In de 2de graad leerden leerlingen aandacht besteden aan nazorg onder directe begeleiding van de leraar en met ondersteuning van werkmodellen.

Derde graad

- Bij het aanbieden van de competentie 'werken als logistiek medewerker in een linnendienst' kan men zich hier m.b.t. linnen beperken tot het toepassen van de aangeleerde kennis, vaardigheden en attitudes binnen de beroepscontext van de logistiek medewerker in de indirecte zorg.
- Wanneer de school niet werkt rond de competentie 'werken als logistiek medewerker in een linnendienst', kan men in functie van de leerplandoelstelling 'exploreren van verschillende settings waarbinnen een logistiek medewerker kan werken' (AD4:4.3) in samenhang met deze doelstelling de setting van de linnendienst verder exploreren.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- De wensen, behoeften, mogelijkheden en beperkingen van de gebruikers binnen de verschillende settings in kaart brengen. (C2:2.3)

REFLECTEREN

2.17 Over het eigen handelen als logistiek medewerker in de indirecte zorg reflecteren.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- reflecteert over het eigen handelen en over de beleving van de situatie.
- verplaatst zich in het standpunt van de ander.
- gaat na wat het effect van zijn/haar handelen op het gedrag van de ander is.
- formuleert kwaliteiten en aandachtspunten.
- stuurt het eigen handelen bij.

Toelichting: Derde graad

- Het is belangrijk dat leerlingen niet enkel leren reflecteren op situaties en het eigen handelen tijdens lessen en klasgebeuren maar ook op situaties en op het eigen handelen tijdens het werkplekleren.
- Vanuit een reflectie op het eigen handelen, het formuleren van werkpunten leren leerlingen de samenhang zien met de cyclus van het methodisch handelen.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Bij de uitvoering van een opdracht methodische handelen. (AD1:1.3)

OPTIONEEL

Competentie 3: Als logistiek medewerker werken in de voedingsdienst.

Context:

Eenvoudige situaties

In de derde graad leerden leerlingen – wanneer men werkte rond competentie 3 - functioneren in eenvoudige situaties. In het specialisatiejaar verwerven of verdiepen leerlingen (hun) kennis en vaardigheden (in combinatie met AD1- 4) in eenvoudige situaties. Verder ligt de focus op het omgaan met **complexere opdrachten** en op het groeien in **verantwoordelijkheid**. (zie leerplan p.5)

Settings:

instellingen (zorg-, opvang-, vormings-, onderwijs-)
bedrijven
vakantiecentra
kleinhoreca
voedingszaken
gelegenheidsontaal

Gebruikers:

klanten
bezoekers
medeleerlingen

Toelichting:

- In functie van de te bereiken competentie is het belangrijk om **integratie** te bewerkstelligen met de leerplandoelstellingen van **AD1 (kwaliteitsbewust handelen!)**, **AD2**, **AD3** en **AD4** (algemene module).
- Hierbij is het belangrijk om het handelen **af te stemmen** op de gebruiker/organisatie en de situatie.

VISIE EN ORGANISATIE

3.1 Settings waarbinnen een logistiek medewerker in de voedingsdienst kan worden tewerkgesteld exploreren.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- exploreert de settings waarbinnen de logistiek medewerker in de voedingsdienst kan worden tewerkgesteld.
- exploreert de eigenheid van de setting van de voedingsdienst.
- exploreert de werkomstandigheden binnen de setting van de voedingsdienst.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Verschillende beroepscontexten/settings exploreren waarbinnen een logistiek medewerker werkt. (AD4:4.3)
- De taken en functies van andere (zorg- en welzijns)beroepen binnen de verschillende contexten van de logistiek medewerker exploreren. (AD4:4.4)

- Maatschappelijke tendensen en uitdagingen voor de logistiek medewerker verduidelijken en toelichten (AD4: 4.1)

3.2 Profiel en takenpakket van de logistiek medewerker exploreren.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- bakent het takenpakket van de logistiek medewerker in de voedingsdienst af t.a.v. het pakket van de keukenmedewerker of polyvalent medewerker in restaurants.
- exploreert het belang van het kwaliteitsbewust handelen binnen het profiel en takenpakket van de logistiek medewerker in de voedingsdienst.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Maatschappelijke tendensen en uitdagingen voor de logistiek medewerker verduidelijken en toelichten. (AD4:4.1)
- Verschillende beroepscontexten/settings exploreren waarbinnen een logistiek medewerker werkt. (AD4:4.3)
- De taken en functies van andere (zorg- en welzijns)beroepen binnen de verschillende contexten van de logistiek medewerker exploreren. (AD4:4.4)

3.3 Vanuit een visie op evenwichtige voeding handelen (H).

Onderliggende doelen:

De leerling:

- werkt met een voedingsvoorlichtingsmodel.
- licht het belang van evenwichtige voeding toe.
- verduidelijkt en licht productinformatie toe in functie van het bereiden en bewaren.
- gebruikt een voedingsvoorlichtingsmodel bij de beoordeling van de dagelijkse menuplanning.

Toelichting:

Beginsituatie

- In de 2de graad leerden leerlingen het begrip voedingsvoorlichting in zijn verschillende betekenissen verduidelijken en met ondersteuning van een voedingsvoorlichtingsmodel een maaltijd samenstellen en bereiden.

Derde graad

- Het handelen vanuit een visie op evenwichtige voeding is een taak voor de logistiek assistent in zorginstellingen (C1:1.5). Scholen die werken rond de competentie 'werken als logistiek medewerker in de voedingsdienst' kunnen er voor kiezen om deze leerplandoelstelling binnen de keuzemodule grondig uit te werken. Leerlingen kunnen de verworven kennis, vaardigheden en attitudes vervolgens binnen de module logistiek assistent in zorginstellingen toepassen.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Agogisch handelen. (AD2:2.5–2.8)
- Maatschappelijke tendensen en uitdagingen voor de logistiek medewerker verduidelijken en toelichten. (AD4:4.1)
- De wensen, behoeften, beperkingen en mogelijkheden van de gebruikers binnen de verschillende settings in kaart brengen. (C1:1.4)
- Vanuit een visie op evenwichtige voeding handelen. (C1:1.6)

3.4 Vanuit een visie op voedselveiligheid/voedselhygiëne handelen volgens de geldende richtlijnen.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- handelt volgens de principes van de voedselveiligheid zijnde: scheiden van nat en droog, warm en koud, vuil en proper, tijd en ruimte.
- verkent de HACCP-reglementering en verduidelijkt begrippen als autocontrole en traceerbaarheid.
- leeft preventiemaatregelen en hygiënemaatregelen na.
- voorkomt gevaren bij maaltijdbereiding en -distributie.
- houdt rekening met kritische punten bij de organisatie van keukenactiviteiten.

Toelichting:

Duiding

- Binnen AD1 leren alle leerlingen rekening houden met de basisprincipes van de voedselhygiëne en aandachtspunten (gevaren, kritische punten) toelichten. Wanneer er wordt gewerkt rond deze competentie is het belangrijk dat leerlingen een stap verder gaan in de leerlijn: rekening houden met HACCP-reglementering en basisprincipes toepassen binnen de context van de voedingsdienst: gevaren voorkomen, rekening houden met kritische punten ...

Samenhang met andere leerplandoelstellingen

- Bij de uitvoering van een opdracht hygiënisch handelen. (AD1:1.9)

DIENSTGERELATEERDE TAKEN: MAGAZIJN/WINKELPAND/VERBRUIKZAAL ...

3.5 Voor magazijn/winkelpand/verbruiksruimte zorg dragen.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- controleert de temperatuur, vochtigheidsgraad, verluchting.
- ruimt op, ordent en schikt.
- reinigt het winkelpand, de verbruiksruimte en maakt het magazijn schoon.
- draagt zorg voor sfeer en presentatie in winkelpand/verbruiksruimte.

Toelichting:

Opruimen, reinigen:

Beginsituatie

- In de 2de graad leerden leerlingen 'vanuit de oriëntatie op materiaal/grondstof, toepassing en eigenschappen, opruimen, verluchten, reinigen en onderhouden van textiel, lokalen, keuken, leefruimten met behulp van technieken.' Ze verworven de nodige kennis, vaardigheden en attitudes onder directe begeleiding en werkten met ondersteuning van werkmodellen.

Derde graad

- Binnen de module logistiek assistent in zorginstellingen, komen onderliggende vaardigheden aan bod binnen de doelstellingen 'ordelijk houden van kamers' (C1:1.21) en 'instaan voor dagelijkse orde en netheid op de afdeling en voor het creëren van een aangename omgeving' (C1:1.8). Deze leerplandoelstellingen kunnen dus in samenhang verwezenlijkt worden.

- Wanneer de school koos voor het werken rond de competenties 'werken als logistiek medewerker in een onderhoudsdienst' of 'werken als logistiek medewerker in de indirecte zorg' kan men zich hier beperken tot het toepassen van de aangeleerde kennis, vaardigheden en attitudes binnen de beroepscontext van de logistiek medewerker in de voedingsdienst.
- Wanneer de school niet werkt rond de competentie 'werken als logistiek medewerker in een onderhoudsdienst', kan men in functie van de leerplandoelstelling 'exploreren van verschillende beroepscontexten/settings waarbinnen een logistiek medewerker werkt' (AD4: 4.3) in samenhang met deze doelstelling de setting van de onderhoudsdienst verder exploreren.

Sfeer en presentatie:

Beginsituatie

- Deze doelstelling kwam ook aan bod in de 2de graad (binnen de context van de eigen school of in functie van het participeren aan activiteiten met doelgroepen).

Specialisatiejaar

- Het is belangrijk dat men de zorg afstemt op de setting/gebruiker en de situatie.
- Deze doelstelling kan worden bereikt in samenhang met de doelstellingen 'ordelijk houden van kamers' (C1:1.21) en 'ondersteuning bieden bij decoratief en huiselijk inrichten van de gemeenschappelijke ruimten' (C1:1.13) uit de module 'werken als logistiek assistent in zorginstellingen'.

3.6 Ontvangen en stockeren van voedingsproducten.

Onderliggende doelen:

De leerling:

Magazijn:

- controleert leveringen volgens criteria.
- licht de bewaaromstandigheden van voedingsproducten toe.
- controleert de bewaaromstandigheden voor voedingsproducten.
- gebruikt de koel- en vriesruimte verantwoord.
- stockeert en sorteert voedingsproducten volgens gegevens op verpakkingen.

Winkelpand:

- prijst voedingsproducten, stapelt ze correct, vult ze aan en etaleert ze.
- beoordeelt de kwaliteit van voedingsproducten volgens criteria.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Bij de uitvoering van een opdracht economisch handelen. (AD1:1.10)
- Eenvoudige administratieve verrichtingen uitvoeren. (AD2:2.5)

3.7 Tafeltextiel/tafelaankleding reinigen en gebruiksklaar maken.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- werkt met diverse materialen/grondstoffen.
- past de tafelaankleding aan diverse gelegenheden aan.

Toelichting:

Beginsituatie:

- In de 2de graad leerden leerlingen 'vanuit de oriëntatie op materiaal/grondstof, toepassing en eigenschappen, opruimen, verluchten, reinigen en onderhouden van textiel, lokalen, keuken, leefruimten met behulp van technieken.' Ze verworven de nodige kennis, vaardigheden en attitudes onder directe begeleiding en werkten met ondersteuning van werkmodellen.

Derde graad:

- Deze doelstelling kwam reeds aan bod binnen de competenties 'werken als logistiek medewerker in een linnendienst' of 'werken als logistiek medewerker in de indirecte zorg'.

Specialisatiejaren:

- Wanneer de school in de derde graad werkte rond de competenties 'werken als logistiek medewerker in een linnendienst' of 'werken als logistiek medewerker in de indirecte zorg', kan men zich hier beperken tot het toepassen van de aangeleerde kennis, vaardigheden en attitudes binnen de beroepscontext van de logistiek medewerker in de voedingsdienst.
- Wanneer de school niet werkt rond de competentie 'werken als logistiek medewerker in een linnendienst', kan men in functie van de leerplandoelstelling 'exploreren van verschillende settings waarbinnen een logistiek medewerker werkt' (AD4:4.3) in samenhang met deze doelstelling de setting van de linnendienst verder exploreren.

3.8 Tafels dekken.

3.9 Voor de nazorg in de keuken en verbruiksruimte instaan.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- ruimt af.
- doet de vaat (manueel en machinaal).
- reinigt en ontsmet materialen, benodigdheden en vloeren.
- staat in voor orde en afvalverwijdering.

Toelichting:

Beginsituatie

- In de 2de graad leerden leerlingen 'vanuit de oriëntatie op materiaal/grondstof, toepassing en eigenschappen, opruimen, verluchten, reinigen en onderhouden van textiel, lokalen, keuken, leefruimten met behulp van technieken.' Ze verworven de nodige kennis, vaardigheden en attitudes onder directe begeleiding en werkten met ondersteuning van werkmodellen.

Derde graad:

- In de 3de graad kwam deze doelstelling aanbod binnen de competenties 'werken als logistiek medewerker in een onderhoudsdienst' of 'werken als logistiek medewerker in de indirecte zorg' is dit herhaling.

Specialisatiejaren:

- Wanneer de school werkte rond de competenties 'werken als logistiek medewerker in een onderhoudsdienst' of 'werken als logistiek medewerker in de indirecte zorg', kan men zich hier beperken tot het toepassen van de aangeleerde kennis, vaardigheden en attitudes binnen de beroepscontext van de logistiek medewerker in de voedingsdienst.

DIENSTGERELATEERDE TAKEN: VOEDSELBEHANDELING EN NAZORG

3.10 Voedingsproducten, materialen en benodigdheden klaarzetten.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- verduidelijkt gegevens op verpakkingen van materialen en voedingsproducten.
- gaat de sensorische kwaliteit van voedingsproducten na.
- maakt technische voorzieningen en benodigdheden zoals apparaten operationeel.
- zet materialen - waaronder voedingsproducten - klaar en houdt hierbij rekening met werkpostschikking.
- leeft hygiënevoorschriften na.

3.11 Voedingsproducten behandelen bij niet-gastronomische maaltijdproductie.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- gebruikt aangepaste methoden wat betreft voorbereiden, portioneren, schikken en dressereren.
- schenkt en presenteert dranken.

Toelichting:

Beginsituatie:

- In de module 'werken als logistiek assistent in zorginstellingen' en onderliggend aan de competentie 'werken als logistiek medewerker in de indirecte zorg (kleinhuishouding)' werd o.a. aandacht besteed aan de wensen mogelijkheden, behoeften en beperkingen van gebruikers m.b.t. aangepaste voeding (flesvoeding, lepelvoeding, vaste voeding...)

Specialisatiejaren:

- In het kader van het bereiken van deze doelstelling kan het zinvol zijn de verworven kennis, vaardigheden en attitudes hier toe te passen binnen de context van de voedingsdienst.

Duiding:

- Niet gastronomische maaltijdproductie: ontbijt en brunchgerechten, lunchgerechten, soepen, koude en warme (deel)bereidingen), salades, nagerechten, buffetgerechten.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Agogisch handelen. (AD2:2.5-2.8)

GEBRUIKERGERELATEERDE TAKEN

3.12 Voor gebruikers zorg dragen.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- staat in voor het onthalen, doorverwijzen, begeleiden en wegwijs maken van gebruikers.
- ondersteunt gebruikers bij bestellingen.
- zet bestellingen klaar.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Eenvoudige (organisatiegebonden) administratieve opdrachten uitvoeren. (AD2:2.5)
- Agogisch handelen. (AD2:2.6-2.8)

3.13 Maaltijden bedienen en verstrekken.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- schenkt en serveert dranken.
- reikt gerechten aan.
- bedient aan een buffet.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Zorg dragen voor maaltijdgebeuren. (C1:1.19)
- Hulp bieden bij maaltijden. (C1:1.20)

REFLECTEREN

3.14 Over het handelen als logistiek medewerker in een voedingsdienst reflecteren.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- reflecteert over het eigen handelen en over de beleving van de situatie.
- verplaatst zich in het standpunt van de ander.
- gaat na wat het effect van zijn/haar handelen op het gedrag van de ander is.
- formuleert kwaliteiten en aandachtspunten.
- stuurt het eigen handelen bij.

OPTIONEEL

Competentie 4: Als logistiek medewerker werken in een linnendienst.

Context:

Eenvoudige situaties

In de derde graad leerden leerlingen – wanneer men werkte rond competentie 4 - functioneren in eenvoudige situaties. In het specialisatiejaar verwerven of verdiepen leerlingen (hun) kennis en vaardigheden (in combinatie met AD1- 4) in eenvoudige situaties. Verder ligt de focus op het omgaan met **complexere opdrachten** en op het groeien in **verantwoordelijkheid**. (zie leerplan p.5)

Settings:

interne linnendienst in zorginstellingen
interne linnendienst in verblijfsinstellinge
bedrijven textielverzorging waaronder o.a. wasserijen

Gebruikers:

klanten

Toelichting:

- In functie van de te bereiken competentie is het belangrijk om **integratie** te bewerkstelligen met de leerplandoelstellingen van **AD1 (kwaliteitsbewust handelen!), AD2, AD3 en AD4** (algemene module).
- Hierbij is het belangrijk om het handelen **af te stemmen** op de gebruiker/organisatie en de situatie.

VISIE EN ORGANISATIE

4.1 Settings exploreren waarbinnen de logistiek medewerker in de linnendienst werkt.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- exploreert de eigenheid van de setting van de linnendienst.
- exploreert de organisatie van de setting.
- exploreert de werkomstandigheden van de logistiek medewerker in de linnendienst.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Maatschappelijke tendensen en uitdagingen voor de logistiek medewerker verduidelijken en toelichten. (AD4:4.1)
- Verschillende beroepscontexten/settings exploreren waarbinnen een logistiek medewerker werkt. (AD4:4.3)
- De taken en functies van andere (zorg- en welzijns)beroepen binnen de verschillende contexten van de logistiek medewerker exploreren. (AD4:4.4)

4.2 Profiel en takenpakket van de logistiek medewerker exploreren.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- exploreert het profiel en takenpakket van logistiek medewerker binnen de verschillende settings.
- exploreert het belang van het kwaliteitsbewust handelen binnen het profiel en het takenpakket van de logistiek medewerker.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Maatschappelijke tendensen en uitdagingen voor de logistiek medewerker verduidelijken en toelichten. (AD4:4.1)
- Verschillende beroepscontexten/settings exploreren waarbinnen een logistiek medewerker werkt. (AD4:4.3)
- De taken en functies van andere (zorg- en welzijns)beroepen binnen de verschillende contexten van de logistiek medewerker exploreren. (AD4:4.4)

DIENSTGERELATEERDE TAKEN

4.3 Linnen (wasgoed, strijkgoed) verzamelen, sorteren en controleren.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- herkent, benoemt en onderscheidt textielmaterialen.
- herkent, benoemt en onderscheidt weefsels.
- licht onderhoudsetikettering toe (H).
- verzamelt en sorteert linnen vanuit de oriëntatie op materiaal/grondstof (samenstelling), toepassing en eigenschappen.
- houdt rekening met vuil en vuilheidsgraad.
- sorteert en controleert linnen volgens richtlijnen en maakt hiervoor gebruik van de gepaste techniek.

Toelichting:

Beginsituatie

- In de 2de graad leerden leerlingen wasgoed sorteren (binnen de context van de kleinhuishouding), soorten vuil benoemen en onderscheiden, materialen herkennen en benoemen, linnenzorg plannen en voorbereiden (factoren van het reinigingsproces verduidelijken en zorg plannen en uitvoeren rekening houdend met de factoren, dus ook de keuze voor reinigingsproducten, benodigde hoeveelheden meten en indien nodig oplossen, de keuze voor gepaste reinigings- en/of onderhoudssystemen; kiezen voor gepaste tijd, gepaste temperatuur) onder directe begeleiding van de leraar en met ondersteuning van werkmodellen.
- In de 3de graad leerden ze als logistiek assistent in zorginstellingen wasgoed, verzamelen, sorteren en verdelen. (C1:1.12).

4.4 Machine(straat)/installatie/apparatuur afstellen en bedienen.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- werkt met benodigdheden eigen aan de setting.
- werkt volgens bedrijfseigen procedures.
- werkt vanuit de oriëntatie op materiaal/grondstof, toepassing en eigenschappen.
- houdt rekening met de factoren van het reinigingsproces.
- gebruikt materialen en benodigdheden correct.
- reageert op storingen.

Toelichting:

Duiding:

- Benodigdheden: strijkapparatuur (stoomstrijkijzer, strijktafel, broekenpers, body enz.), tunnelfinisher, mangel, machinestraat of installatie, enz.

Beginsituatie

- In de 2de graad leerden leerlingen 'vanuit de oriëntatie op materiaal/grondstof, toepassing en eigenschappen, opruimen, verluchten, reinigen en onderhouden van textiel, lokalen, keuken, leefruimten met behulp van technieken.' Ze verworven de nodige kennis, vaardigheden en attitudes onder directe begeleiding en werkten met ondersteuning van werkmodellen.

4.5 Linnen drogen.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- droogt linnen vanuit de oriëntatie op materiaal/grondstof, toepassing en eigenschappen.
- houdt rekening met de factoren van het reinigingsproces.
- maakt gebruik van de correcte techniek eigen aan het gekozen reinigings- en/of onderhoudssysteem.

Toelichting:

Duiding:

- Droogtechnieken: wol plat drogen, gebruik droogkast...

Beginsituatie

- In de 2de graad leerden leerlingen aandacht besteden aan nazorg (binnen de context van de kleinhuishouding) onder directe begeleiding van de leraar en met ondersteuning van werkmodellen: wasgoed ophangen, wasgoed drogen. Dezelfde vaardigheden werden aangeleerd wanneer men in de derde graad werkte rond C2.

4.6 Linnen strijken.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- strijkt linnen volgens bedrijfseigen procedures.

- strijkt linnen vanuit de oriëntatie op materiaal/grondstof, toepassing en eigenschappen.
- houdt rekening met de factoren van het reinigingsproces.
- maakt gebruik van de correcte techniek eigen aan het gekozen systeem in functie van het creëren of behouden van vormen of van het verwijderen van kreuken.
- verwijdert overgebleven condens uit stoomstrijkijzer.

Toelichting:

Duiding:

- Technieken zoals bevochtigen van strijkgood, gebruik maken van luchtcirculatie in strijktafel...

Beginsituatie:

- In de 2de en de 3de graad (indien de school werkte rond C2) leerden leerlingen strijken binnen de context van de kleinhuishouding.

4.7 Linnen afwerken.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- hangt (H), vouwt (H), verstelt (H), sorteert en stapelt linnen volgens bedrijfseigen procedures en technieken.

Toelichting:

Beginsituatie

- In de 2de en de 3de graad (indien de school werkte rond C2) leerden leerlingen linnen afwerken binnen de context van de kleinhuishouding.

4.8 Linnen verdelen.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- staat in voor verpakken, groeperen en verdelen van linnen volgens bedrijfseigen procedures.

GEBRUIKGERELATEERDE TAKEN

4.9 Met klantenrichtlijnen rekening houden.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- vult klantenfiches in en controleert ze.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Eenvoudige (organisatiegebonden) administratieve opdrachten uitvoeren. (AD2:2.5)
- Agogisch handelen. (AD2:2.6-2.8)

REFLECTEREN**4.10 Over het handelen als logistiek medewerker in een linnendienst reflecteren.****Onderliggende doelen:**

De leerling:

- reflecteert over het eigen handelen en over de beleving van de situatie.
- verplaatst zich in het standpunt van de ander.
- gaat na wat het effect van zijn/haar handelen op het gedrag van de ander is.
- formuleert kwaliteiten en aandachtspunten.
- stuurt het eigen handelen bij.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Bij de uitvoering van een opdracht methodische handelen. (AD1:1.4)

OPTIONEEL

Competentie 5: Als logistiek medewerker werken in een onderhoudsdienst.

Context:

Eenvoudige situaties

In de derde graad leerden leerlingen – wanneer men werkte rond competentie 5 - functioneren in eenvoudige situaties. In het specialisatiejaar verwerven of verdiepen leerlingen (hun) kennis en vaardigheden (in combinatie met AD1- 4) in eenvoudige situaties. Verder ligt de focus op het omgaan met **complexere opdrachten** en op het groeien in **verantwoordelijkheid**. (zie leerplan p.5)

Settings:

Verzorgings-, verblijfs-, vormings-, onderwijsinstellingen en bedrijven (interne diensten)
Schoonmaakbedrijven (externe diensten)

Gebruikers:

Klanten

Toelichting:

- In functie van de te bereiken competentie is het belangrijk om **integratie** te bewerkstelligen met de leerplandoelstellingen van **AD1 (kwaliteitsbewust handelen!), AD2, AD3 en AD4** (algemene module).
Hierbij is het belangrijk om het handelen **af te stemmen** op de gebruiker/organisatie en de situatie.
- Scholen die werken rond de competenties 'werken als logistiek medewerker in de indirecte zorg (kleinhuishouding) en 'werken als logistiek medewerker in de onderhoudsdienst', kunnen een aantal onderliggende leerplandoelstellingen in samenhang aanbrengen en telkens toepassen op de verschillende settings.

VISIE

5.1 Settings exploreren waarbinnen de logistiek medewerker in de onderhoudsdienst werkt.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- exploreert de eigenheid van verschillende onderhoudsdiensten en hun setting.
- exploreert de organisatie van de onderhoudsdienst.
- exploreert de werkomstandigheden van de logistiek medewerker in de onderhoudsdienst.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Maatschappelijke tendensen en uitdagingen voor de logistiek medewerker verduidelijken en toelichten. (AD4:4.1)
- Verschillende beroepscontexten/settings exploreren waarbinnen een logistiek medewerker werkt. (AD4:4.3)
- De taken en functies van andere (zorg- en welzijns)beroepen binnen de verschillende contexten van de logistiek medewerker exploreren. (AD4:4.4)

5.2 Profiel en takenpakket van de logistiek medewerker exploreren.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- bakent het profiel en takenpakket van de logistiek medewerker af ten aanzien van het takenpakket van de logistiek assistent in zorginstellingen.
- exploreert het belang van het kwaliteitsbewust handelen binnen het profiel en takenpakket van de logistiek medewerker.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Maatschappelijke tendensen en uitdagingen voor de logistiek medewerker verduidelijken en toelichten. (AD4:4.1)
- Verschillende beroepscontexten/settings exploreren waarbinnen een logistiek medewerker werkt. (AD4:4.3)
- De taken en functies van andere (zorg- en welzijns)beroepen binnen de verschillende contexten van de logistiek medewerker exploreren. (AD4:4.4)

5.3 Verschillen tussen professioneel reinigen en onderhouden in een klein huishoudelijke context en in een groothuishoudelijke context exploreren.

Toelichting:

Beginsituatie

- In de 2de graad leerden leerlingen al heel wat begrippen m.b.t. reinigen en onderhouden in de klein huishoudelijke context: onderhouden, reinigen/schoonmaken, frequentie van zorgvraag, esthetisch reinigen, hygiënisch reinigen, enz. en maakten ze kennis met de groothuishouding.
- Wanneer men in de 3de graad werkte rond C2 is dit voor de leerlingen herhaling.

Specialisatiejaar:

- Deze doelstelling maakt deel uit van doelstelling C2:2.1 onderliggend aan de competentie 'werken als logistiek medewerker in de indirecte zorg'.

DIENSTGERELATEERDE TAKEN: ORGANISEREN EN PLANNEN

5.4 Het reinigen en onderhouden organiseren en plannen.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- organiseert het werk volgens de wensen en richtlijnen van de gebruiker/organisatie.
- herkent en onderscheidt verschillende materialen/grondstoffen die voorkomen in professionele settings.
- legt verbanden tussen de te reinigen materialen/grondstoffen, toepassing, eigenschappen, vuil en vuilheidsgraad en de keuze voor onderhoudsproduct en onderhoudssysteem (H).
- maakt een planning op in functie van de te voorziene taak en de te voorziene tijd.
- informeert zich m.b.t. de mogelijkheden en beperkingen in de voorziening/organisatie.
- plant de zorg volgens de principes 'van hoog naar laag', 'van proper naar vuil', vanuit de oriëntatie op

materiaal/grondstof, toepassing, eigenschappen en vuil en vuilheidsgraad (H).

- houdt rekening met de factoren van het reinigingsproces (H).
- kiest een gepast reinigings- en/of onderhoudssysteem, gepaste reinigings-en/of onderhoudsproducten, een gepaste tijd en een gepaste temperatuur (H).
- gaat flexibel om met nieuwe situaties.

Toelichting:

Beginsituatie:

- In de 2de graad leerden leerlingen (binnen de context van de kleinhuishouding) bij het plannen en voorbereiden van een zorg vertrekken vanuit de oriëntatie op materiaal/grondstof, eigenschappen, toepassing. Het lezen van gegevens op een etiket was hierbij een belangrijke doelstelling. Ze leerden het belang van de factoren van het reinigingsproces verduidelijken en een zorg plannen en uitvoeren rekening houdend met de factoren, dus ook de keuze voor passende reinigings- en onderhoudsproducten, benodigde hoeveelheden van een product meten en indien nodig oplossen; de keuze voor een gepast reinigings- en/of onderhoudssysteem voor droog, klamvochtig of nat reinigen; kiezen voor een gepaste temperatuur, tijd... Ze maakten ook reeds kennis met kleurencodes.

Specialisatiejaar:

- In het specialisatiejaar is het belangrijk de kennis, vaardigheden en attitudes van de leerlingen te verdiepen en te verbreden naar de context van de groothuishouding.

DIENTGERELATEERDE TAKEN: UITVOEREN

5.5 Lokalen en (leef)ruimten opruimen, verluchten, reinigen en onderhouden.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- werkt volgens bedrijfseigen procedures en richtlijnen.
- houdt bij de uitvoering rekening met de organisatie van de zorg.
- oriënteert zich bij de uitvoering op afwerkmaterialen en oppervlakten, vuil en vuilheidsgraad.
- houdt rekening met de factoren in het reinigings-en/of onderhoudsproces.
- maakt gebruik van de correcte techniek eigen aan het gekozen reinigings- en/of onderhoudssysteem.
- gebruikt en onderhoudt materialen en benodigdheden.
- volgt de productvoorraad op, stelt de nodige bevoorrading vast, geeft bestellingen door of meldt tekorten.

Toelichting:

Duiding:

- Organisatie van de zorg: ruimte/toepassing; zorgvraag/frequentie; tijdsbestek,...
- Bedrijfseigen procedures en richtlijnen: onderhoudsplannen, kleurencodes, procedures voor reinigen of desinfecteren van specifieke ruimtes of toepassingen zoals sanitair, ziekenhuiskamer...
- Reinigings- en/of onderhoudssystemen: stof- en waterzuigers, eenschijfmachine, mechanische veegmachine, schrobzuigmachine, hogedrukreiniger, materiaalwagen...

Specialisatiejaar:

- Het is belangrijk de kennis, vaardigheden en attitudes die leerlingen verworven hebben binnen de con-

text van de kleinhuishouding (2de graad: onder directe begeleiding en met ondersteuning van werkmodellen en/of onderliggend aan de competentie 'werken als logistiek medewerker in indirecte zorg) te verdiepen en te verbreden naar de context van de groothuishouding.

GEBRUIKGERELATEERDE TAKEN

5.6 Volgens de wensen en richtlijnen van de gebruiker werken.

Samenhang met andere leerplandoelstellingen:

- Agogisch handelen. (AD2: 2.5 – 2.8)

REFLECTEREN

5.7 Over het handelen als logistiek medewerker in een onderhoudsdienst reflecteren.

Onderliggende doelen:

De leerling:

- reflecteert over het eigen handelen en over de beleving van de situatie.
- verplaatst zich in het standpunt van de ander.
- gaat na wat het effect van zijn/haar handelen op het gedrag van de ander is.
- formuleert kwaliteiten en aandachtspunten.
- stuurt het eigen handelen bij.

5 Minimale materiële vereisten

Inleiding

Er dient voldoende materiaal en infrastructuur aanwezig te zijn voor de leerlingen. Het beschikbare materiaal en de infrastructuur zijn aangepast aan het aantal leerlingen en aan de visie op leren die het lerarenteam hanteert.

De uitrusting en inrichting van lokalen, in het bijzonder de lokalen voor het aanleren van specifieke vaardigheden, dienen te voldoen aan de technische voorschriften betreffende arbeidsveiligheid van de Codex over het Welzijn op het werk, van het Algemeen Reglement voor Arbeidsbescherming (ARAB) en van het Algemeen Reglement op elektrische installaties (AREI). Alle ruimten moeten voldoende ruim, veilig en hygiënisch zijn om een dergelijke opleiding te kunnen realiseren. Raadpleeg hiervoor de preventieadviseur op school.

5.1 Infrastructuur

Gemeenschappelijk:

- Een voldoende ruim (eventueel polyvalent) lokaal dat een krachtige leeromgeving vormt voor verschillende disciplines met:
  - o mogelijkheid tot geïntegreerd werken;
  - o verplaatsbare tafels en stoelen;
  - o actuele ICT-tools.

Bijkomend voor het aanleren van specifieke vaardigheden:

- o Een **lokaal** met volgende nutvoorzieningen:
  - elektriciteitsaansluitingen voor verlichting en elektrische apparaten;
  - voorziening warm en koud water;
  - zone voor handhygiëne met lavabo;
- o **Zone voor berging** van materialen en benodigdheden
- o **Specifiek voor de didactische leskeuken:**
  - zone voor maaltijdzorg: voorbereiden/plannen/bereiden/nazorg;
  - mogelijkheid voor theoretische lesmomenten;
  - mogelijkheid voor presentatie, bediening en gezamenlijk tafelen;
  - afzuiging;
  - afzonderlijke zone voor linnenzorg (indien aanwezig).

5.2 Didactisch materiaal/uitrusting

Er dient voldoende didactisch materiaal beschikbaar te zijn voor het bereiken van de algemene doelstellingen. Omwille van de noodzaak van het werken met professionele en recente materialen en benodigdheden, pleiten we voor de beschikbaarheid van materialen en benodigdheden op de school - eventueel tijdelijk door middel van huren bij mediotheek... - **of** de beschikbaarheid op de stageplaats, externe opleidingscentra, enz.

We denken hierbij bijvoorbeeld aan:

Materialen en benodigdheden in functie van C1:

- (ziekenhuis)bed (hoog-laag), kinderbed, bedlinnen
- kleine en grote pop
- reanimatiepop
- transportwagens zoals bv. linnenkar, verzorgingskar, voedseltransportwagen
- transfermaterialen voor gebruikers zoals bv. rolstoel, rollator, tillift
- verzorgingsmaterialen (bv. voor EHBO)

Materialen en benodigdheden in functie van C2 en C3:

Klein werkmateriaal, toestellen en apparaten in functie van:

- Interieurzorg:
  - o naargelang van materiaal/grondstof, toepassing, reinigings- en onderhoudssystemen
- Linnenzorg:
  - o naargelang van de reinigingsprocessen voor hand- en machinewas
  - o naargelang de processen omtrent het gebruiks- en kastklaar maken: verschillende types van strijkijzers, strijklanken...
- Maaltijdzorg:
  - o naargelang de toegepaste technieken (bereiden, verdelen, verkleinen en samenbrengen)
  - o in functie van het koelen, bewaren en invriezen van voedingsmiddelen
  - o in functie van vaat- en afvalhygiëne
  - o in functie van presentatie en bediening: tafelbekleding, omkadering van voedselpresentatie, uitrusting en decoratie
- Winkelpand/verbruiksruimte:
  - o in functie van sfeerschepping en presentatie: materialen en benodigdheden ten behoeve van sfeerschepping en presentatie
  - o kassasysteem (U - in combinatie met AD2)

Materialen en benodigdheden in functie van C4:

- stoomstrijkijzers en strijktafels
- broekenpers of – topper, een col- en manchettenpers, een mouwenpers, een mannequin, pop, body...
- tunnelfinisher, mangel
- wasmachine, machinestraat
- transportmiddelen

Materialen en benodigdheden in functie van C5:

- transportmiddelen zoals rolwagens...

- materiaal en benodigdheden (toestellen) voor het reinigen van vloeren, interieur en sanitair:
  - o stofwissers, zwabbers, mopsystemen...
  - o eenschijfmachine, waterzuiger, stofzuiger, hogedrukreiniger...
  - o industriële producten

In het servicedocument vindt u bij de wenken bij de leerplandoelstellingen meerdere suggesties omtrent het aanbieden en gebruiken van verschillende materialen en benodigdheden.

6 Geïntegreerde Proef

In het derde leerjaar van de derde graad van het beroepssecundair onderwijs, ingericht onder de vorm van een specialisatiejaar is de organisatie van een geïntegreerde proef Reglementair verplicht. Het algemeen kader daarvoor wordt toegelicht in een VVKSO-Mededeling die u via de directie kunt bekomen.

De proef slaat voornamelijk op de vakken van het specifiek gedeelte. De integratie van andere vakken kan een meerwaarde vormen als die de gip ondersteunen.

De geïntegreerde proef wordt beoordeeld door zowel interne als door externe deskundigen. Hun evaluatie zal deel uitmaken van het deliberatiedossier.

Het document met specifieke gegevens voor de studierichting is te raadplegen op de website www.vvkso.be via de ingang lessentabellen > 3de graad > bso > specialisatiejaar > Organisatie-assistentie.

7 Stage en lessen in andere opleidingsinstellingen

Naast vorming op school maakt de stage in deze studierichting deel uit van de opleiding.

De leerling krijgt de mogelijkheid om de op school aangeleerde kennis, vaardigheden en attitudes op de stageplaats in te oefenen en/of uit te breiden.

De school/het lerarenteam kiest welke doelstellingen via de stage – in combinatie met voorbereiding tijdens de lestijd - worden bereikt.

De school is verantwoordelijk voor de organisatie van de stage.

De stage moet altijd gebeuren conform de omzendbrief betreffende leerlingenstages in het voltijds secundair onderwijs die u kan raadplegen via www.ond.vlaanderen.be/edulex > omzendbrieven > secundair onderwijs > stages.

In de studierichting Organisatie-assistentie krijgen leerlingen via stage en lessen in andere opleidingsinstellingen, de kans om naar het einde van de opleiding toe de competenties en onderliggende leerplandoelstellingen (kennis, vaardigheden en attitudes) binnen bepaalde settings te bereiken.

Zo beantwoorden alle leerlingen aan het beroepsprofiel van de logistiek assistent in ziekenhuizen en/of andere zorg- en opvanginstellingen (C1) en bereiken ze de competentie(s) gekoppeld aan de keuzemodule (= optie van de school).

Leerlingen werken tijdens stage en tijdens lessen in andere opleidingsinstellingen (zoals opleidingscentra VDAB) aan doelstellingen die deel uitmaken van het algemene deel van de studierichting (algemene doelstellingen 1 tot en met 4) en van de door de school gekozen competentie. Daarnaast krijgen de leerlingen de gelegenheid om te

werken aan onderliggende doelstellingen van competenties die niet behoren tot de keuzeoptie van de school. Leerlingen kunnen in dit geval die competentie (met alle onderliggende leerplandoelstellingen) niet in zijn totaliteit bereiken.

Er worden minimaal 10 wekelijkse lestijden besteed aan stage en lessen in andere opleidingsinstellingen.

Voor leerlingen die niet instromen vanuit Organisatiehulp wordt van het pakket stage en praktijk in andere opleidingsinstellingen minimaal 250 uur besteed aan stage in **ziekenhuizen** en **rusthuizen** (woonzorgcentra) in functie van het bereiken van de verplichte module (= competentie 1): werken als logistiek assistent in ziekenhuizen en/of andere zorg- en opvanginstellingen (conform: Ministerieel besluit van 25-05-2007).

Voor concrete wenken omtrent het organiseren van werkplekleren/stage voor de keuzemodule(s) verwijzen we naar het servicedocument bij het leerplan.

8 Bibliografie

In het servicedocument vindt u bij de wenken bij de doelstellingen meerdere bronnen en suggesties omtrent actuele publicaties en websites.

We formuleren hier enkel een aantal algemene websites:

www.zorg-en-gezondheid.be

www.serv.be

www.favv.be

www.health.fgov.be/portal

www.vigez.be

www.rodekruis.be

www.nice-info.be

Bijlagen

Woordenlijst

Algemene begrippen

Competentie: integratie van kennis, vaardigheden, attitudes in een welbepaalde context/situatie.

Leerlijnen: concrete uitwerking van een competentie/algemene doelstelling. Een leerlijn geeft de stappen (d.m.v. concrete doelen) weer die men moet doorlopen om het algemene doel of competentie te bereiken.

Medeleerlingen: wanneer we in het leerplan spreken over medeleerlingen, bedoelen we klasgenoten en/of leeftijdsgenoten. We bedoelen niet de andere leerlingen op school (andere graad ed.).

Welomschreven opdracht: een opdracht met duidelijke instructies, concrete leerdoelen en bijhorende evaluatiecriteria.

Werkmodel: recept, instructiefiche, stappenplan, observatielijst, enz.

Transfer: wendbaarheid; het overdragen van in de leersituatie verworven kennis, vaardigheden en attitudes naar actief gebruik in andere contexten. De eigenheid van de setting, de zorgsituatie en/of de eigenheid van de individuele gebruiker en zijn sociaal netwerk bepalen de context.

Werkwoorden gebruikt in de leerplandoelstellingen

Verduidelijken = reproductief: het betreft informatie - feiten, begrippen, woorden, termen, procedures, werkmodellen ... - die door de leraar wordt aangereikt.

Suggesties voor het gebruik van werkwoorden: verwoorden, onder woorden brengen, voorbeelden uit de les verwoorden, verduidelijken van een betekenis, uitleggen, omschrijven, enz.

Toelichten = productief: betekenis geven aan info die min of meer nieuw is - info die door de leraar werd aangereikt in een nieuwe situatie gebruiken, in een breder geheel plaatsen.

Suggesties voor het gebruik van werkwoorden: illustreren, verklaren, becommentariëren, betekenis uitdrukken, zelf een verband leggen, een eigen gevonden voorbeeld verwoorden, motiveren, enz.

Aanwenden = productief: betekenis geven aan info die nieuw is - info die door de leraar werd aangereikt of door de leerling werd opgezocht/verworven, in een nieuwe situatie gebruiken, in een breder geheel plaatsen, in het handelen integreren.

Suggesties voor het gebruik van werkwoorden: toepassen, gebruiken, concretiseren, mondeling en schriftelijk illustreren, info linken aan observaties, info toepassen tijdens het handelen op stage, enz.

In kaart brengen: (iets) inventariseren en er inzicht in geven.

Exploreren: ervaren, ontdekken, verkennen.

Situeren: plaatsen in tijd en ruimte.

Ondersteunen: helpen, bijstaan. Leerlingen staan in voor een welbepaalde handeling/activiteit en zijn hiervoor verantwoordelijk.

Bijdragen aan: een activiteit bevorderen door ergens actief een (concrete) bijdrage toe te leveren; ergens een gunstige invloed op hebben.

Participeren: leerlingen nemen deel aan, hebben een aandeel in een activiteit. Ze zijn niet verantwoordelijk voor de organisatie.

Reflecteren: bewust (na)denken over een eigen ervaring (= aanleiding) om competent(er) te worden.

Vakterminologie

Benodigheden: het nodige, de gebruiksvorwerpen waaraan men tijdens de opdracht/taak behoefte heeft (van Dale). 'Materieel' of 'middel' zijn synoniemen voor 'benodigheden'.

Beperkingen (ICF): moeilijkheden die iemand heeft met het uitvoeren van activiteiten.

Complementariteit: aanvullend zijn.

Deontologie: plichtenleer: de leer van de ethische codes, principes, normen en regels eigen aan een bepaald beroep.

Directe zorg: directe of persoonsgerichte zorg (verzorgen, verplegen ...), de gebruiker participeert in het zorgproces.

Draagkracht: de bekwaamheid zorg te dragen, rekening houdend met de fysieke en psychische conditie van de logistiek medewerker en met het geheel van ondersteunende en belastende factoren in de context van de logistiek medewerker zoals gezinssituatie, sociaal netwerk en infrastructuur. (definitie Kind en Gezin)

Dynamische mensvisie: visie waarbij men de mens beschouwt als iemand met individuele groeikansen en mogelijkheden (≠ statisch).

Emancipatorische mensvisie: visie waarbij men de mens beschouwt als iemand die in staat is om zijn gevoelens en gedachten te verwoorden, bekwaam is om zelf beslissingen te nemen (zelfbeschikkingsrecht en verantwoordelijkheid).

Ethiek in de zorg: het nadenken en spreken over wat zorg tot 'goede en warme' zorg maakt. Bij dit reflecteren vertrekt men steeds vanuit een bepaald referentiekader (levensbeschouwing, waarden en normen, mensvisie...).

Evenwichtige voeding: een voeding die de verhoudingen (soort, hoeveelheid en variatie) tussen de voedingsmiddelen van de actieve voedingsdriehoek respecteert.

Extramurale zorg: aanbod van zorg- en dienstverlening en begeleiding dat beschikbaar is voor gebruikers die zelfstandig in de thuissituatie wonen.

Gebruiker: afhankelijk van de setting kan de 'gebruiker' van de aangeboden diensten een andere naam hebben: patiënt (ziekenhuis); bewoner, resident (woonzorgcentra); kind, ouder (kinderdagverblijven); cliënt, bezoeker, klant... (andere settings).

Geldende richtlijnen: met dit begrip verwijzen we naar de (wettelijke) reglementeringen/procedures die geldend zijn binnen voorzieningen/diensten/organisaties, school, ed.

Gezondheid (WHO - 1946): is een toestand van volledig lichamelijk, geestelijk en sociaal welzijn en niet slechts de afwezigheid van ziekte of beperking.

Holistische mensvisie: visie waarbij men de mens beschouwt als een geheel; geloof in de samenhang van fysieke, psychische, sociale en existentiële aspecten van het mens-zijn.

Inclusie: de insluiting in de samenleving van sociaal achtergestelde groepen op basis van gelijkwaardige rechten en plichten. Inclusie wordt vooral gebruikt in het discours rond mensen met een beperking, kansarmen... De verantwoordelijkheid tot 'aanpassing' ligt niet bij de sociaal achtergestelde groepen, zoals bij integratie. Het betreft dus een visie op mensen, die ervan uitgaat dat alle mensen samen de maatschappij vormen, inclusief mensen met een beperking. Zij hoeven dus niet te integreren, ze maken al deel uit van de samenleving.

Indirecte zorg: ondersteunende zorg waarbij gebruiker niet participeert aan het proces (kleinhuishoudelijke zorg: combinatie van maaltijd-, linnen- en interieurzorg op vraag van gebruiker; groothuishoudelijke zorg).

Wanneer een logistiek assistent/medewerker – bv. in de gezinszorg, woonzorg – indirecte zorg verleent, zal hij/zij eveneens aandacht hebben voor het bieden van directe zorg: bv. aandacht voor zelfredzaamheid, gebruiker betrekken bij de indirecte zorg, enz.

Integriteit: heelheid, intact zijn, ongeschonden en niet gekwetst zijn.

Intramurale zorg: zorg die binnen de muren van een instelling (ziekenhuis, woonzorgcentra...) wordt verleend, als de gebruiker langer dan 24u. in de instelling verblijft.

Kansarmoede: Kind en Gezin registreert jaarlijks gegevens over kansarmoede.

Kansarmoede wordt hierbij gedefinieerd als een duurzame toestand waarbij mensen beknot worden in hun kansen om voldoende deel te hebben aan maatschappelijk hooggewaardeerde goederen, zoals onderwijs, arbeid, huisvesting.

Uit deze definitie werden zes selectiecriteria afgeleid op basis waarvan wordt nagegaan of een gezin al dan niet als kansarm wordt beschouwd, namelijk het maandinkomen van het gezin, de arbeidssituatie van de ouders, de opleiding van de ouders, de huisvesting, de ontwikkeling van de kinderen en de gezondheid.

Wanneer een gezin zwak staat volgens drie of meer criteria wordt het als kansarm beschouwd. (Kind en Gezin: toelichting kansarmoederegistratie; Het kind in Vlaanderen, 2008)

Kwetsbare gezinnen: Gezinnen die een beperkte toegang hebben tot maatschappelijk hooggewaardeerde goederen zoals werk, inkomen, huisvesting, school en gezondheidszorg (definitie: Kind en Gezin). Vanuit het ICF-schema spreekt men van het hebben van participatieproblemen: kwetsbare gezinnen zijn gezinnen die beperkt zijn in het participeren aan het maatschappelijk leven.

Maaltijdpatroon: het hoe en het wanneer maaltijden tot zich worden genomen, de eetstructuur (VIGEZ). Op regelmatige basis, op momenten die hiervoor zijn voorzien voldoende tijd uittrekken om te eten (NICE). Termen die hierbij gebruikt worden zijn ontbijt, tussendoortje, hoofdmaaltijd, middagmaal, avondmaal, lunch, kant en klaarmaaltijden, afhaalmaaltijden, solitaire (alleen eten) maaltijden, gezinsmaaltijd.

Materiaal: de ruwe stof.

Mensbeeld of mensvisie: het beeld, de voorstelling die we hebben van de mens als dusdanig.

Menselijk functioneren: De term 'menselijk functioneren' is afgeleid van het ICF-schema (Internationale Classificatie van het menselijk functioneren – World Health Organisation) dat in relatie staat tot visie op gezondheid van de WHO. In dit model wordt het menselijk functioneren benaderd vanuit 3 perspectieven: het perspectief van het organisme, het perspectief van het menselijk handelen, en het perspectief van de mens als deelnemer aan het maatschappelijk leven. Dit model wordt gezien in het licht van een wisselwerking, een complexe relatie tussen een aandoening of ziekte enerzijds, en de externe en persoonlijke factoren anderzijds. De wisselwerking tussen al deze aspecten heeft een dynamisch karakter. Zorg dragen voor het menselijk functioneren van een gebruiker kan dus worden beschouwd als het zorg dragen voor de gebruiker in zijn totaliteit.

Sociaal netwerk van de gebruiker: de groep van mensen die het kind omringen zoals familie, mantelzorgers, vrienden, sociale contacten...

Totaalvisie: 'allesomvattende' visie, rekening houden met het geheel; aandacht hebben voor de gebruiker in zijn totaliteit: als persoon, deel uitmakend van een sociale en materiële omgeving; rekening houden met de organisatie waarbinnen men werkt; aandacht hebben voor de samenleving waarvan men deel uitmaakt... Wanneer men vanuit een totaalvisie naar zorg kijkt en handelt, wordt ook de term totaalzorg (zorg op fysiek, sociaal, psychisch en existentieel vlak) gebruikt.

Transmurale zorg: vorm van zorg waarbij verschillende medewerkers uit verschillende instellingen/ organisaties samenwerken om zo beter aan de vraag van de gebruiker te kunnen beantwoorden.

Voedingspatroon: periodiek patroon hoe voedingsstoffen en energie via voedingsmiddelen tot zich worden genomen, ook wel eetpatroon genoemd (VIGEZ). Kan algemeen gerelateerd worden aan sociale en fysieke omgevingsfactoren: aan leeftijdsgroepen (vb. kinderen, jongeren, volwassenen, ouderen), aan bevolkingsgroepen (vb. Belgisch, Vlaams, Nederlands, Islamitisch...) aan activiteiten (bij dagelijkse activiteiten, bij sport...) of aan bewuste keuzes (vegetarisch, veganistisch, dieet...).

Zorg: behartiging; toewijding; het streven; de pogingen die men aanwendt om iets in stand te houden of zo goed mogelijk te doen.

Leerplannen van het VVKSO zijn het werk van leerplancommissies, waarin begeleiders, leraren en eventueel externe deskundigen samenwerken.

Op het voorliggende leerplan kunt u als leraar ook reageren en uw opmerkingen, zowel positief als negatief, aan de leerplancommissie meedelen via e-mail (leerplannen.vvksso@vsko.be).

Vergeet niet te vermelden over welk leerplan u schrijft: vak, studierichting, graad, nummer. Langs dezelfde weg kunt u zich ook aanmelden om lid te worden van een leerplancommissie. In beide gevallen zal de coördinatrice leerplannen zo snel mogelijk op uw schrijven reageren.
